Ն՝ 1252 — 1881 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18—19 ԲԱԶՄԱՐ—ԲԱԶՄԱՐ ԷՐԹՈՒՍԻ — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ
Մէջիտիյէ 20 ղրուշանոց
ԱՐԱՐՈՎԱ ԻՆԻՆ
Պիր սեզէլիք . . . 150 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 80 »
Իօշ այլըգ . . . 40 »
ԱՂԱՆԱԳԱՅԻ ԻՆԻՆ
Բոսֆոր իլէ Իրուալ օլունճագ-ներ իչին
Պիր սեզէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 100 »
20 Բարա

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՆԴԻ

ՄԷԿՕՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՆԷ

ՎԷՔ ՍԱՒԻՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ԵՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ
Պէհէր սամիէնի իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ամսոյ սահմանէ 5 ղ.
4 ամսոյ սահմանէ . . . 3 »
ԻՍՏԱՆԲՈՒԼ. Պանգալ. Շիրքէճի վէ ուսմուրու սարայընտա այիտ.
2 վէ 3 ամսոյ սահմանէ 6 ղ.
4 ամսոյ սահմանէ . . . 4 »
Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։
Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայաճագ։
20 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մպթպասը. Սթամպօլոյ Պապը Ալի Ճաուտէսինոտ էսկի Պապը Զապթիէ սօգաղը քէօշէսինոտ նումէրօ 8 տէ տիր։ —Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆֆիէտի մէվատտը հագգընտա Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեֆֆիէտի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բիվայէթէ կէօրէ, Օսմանլը գօմիսէրլերի՝ Գրպրղ ֆաղլաի վարքնաթը օլան 130,000 լիրայի՝ Օսմանլը Պանգասընրն թահվիլաթ ահհիւատ պաճաղրնը կէչէն ֆճահհիւատ պաճաղրնը կէչէն ֆճթիմատա պէտեան իմիշլէր տիր։

Պապը Ալի տախի Օսմանլը Պանգասընրն թէահհիւտինէ մուգապիլ մէպլաղը մէզպուրու թէէմին իտէճէք իմիշ։

Տանն վէքիլէրի՝ պու պապտէքի ռէյ ուսիթալաարրնը պու կիւն ադա ոիմնամագ իճթիմատ պէտեան իտեճէքլերինի սեօյլէմիշլէր տիր։

Շիմտի իշ պիրինճի սէնէ իչիւն թէգարրուր իտէն եիւզտէ պիր ֆարիզ եիւզտէ եարմ ըէսիւմալ ագէնտինի վերմէքտէ եանի էքսիք օլան 200.000 լիրայը թէտարիք իթմէքտէ իմիշ։

—

Մէսմուաթա կէօրէ, Գալաթա պանքէրլերի իլէ տանն վէքիլերի պէտինտէ ադտը իգթիզա իտէն մուգավէլէ գարարկիր օլուպ, անճագ հէնուզ իմզա իտիմէյերէք, եաղնրդ չիֆահի օլան մէզբիր մուգավէլէ մուճիպինճէ, պանքէրլերէ սէնէվի 590.000 լիրա վերիլէճէք տիր։

—

Բուսիա թաղմինաթը մէսէլէսինէ միւզաքէրէեէ մէմուր օլան վէ ազասը խարիճիյէ նազրրը Ասիմ բաշա իլէ Սերվեր բաշա հազարաթը վէ Մ. Նովիգօֆ իլէ Մ. թէօրնէրտէն իպարէթ պուլունան գօմիսօն էվվէլիսի կիւն իքինճի տեֆա օլմագ իւզրէ Պապը Ալիտէ իճթիմա իթմիշ վէ իքի պուլուգ սաաթ իճթրա միւզաքէրէ իլէմիշ տիր։

Մ. էկօրէր տախի միւշարիէյհիւմ Օսմանլը գօմիսէրլերինէ միւշվիր թային օլունմուշ տըր։

—

Սէֆիրլեր՝ հուտուտ պօլունտա վագը օլուպ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Եունան պէտինտէ պազը իխթիլաֆաթը մուճիպ օլան Գրիթիրի մատատէրնի միւզաքէրէ իչիւն կէչէն ճումա կիւնիւ վուգու պուլան իճթիմալարընտա հիչ պիր շէյէ գարար վերէմէյիպ, Պապը Ալի թաբաֆընտան տէրմէյան օլունան միւհանագամ իլէ իրալ օլունան խարիճալը թէգագիդ իթմէք իւզրէ թահտիրը հուտուտ գօմիսօնունա հէվալէ իթմիշլէր տիր։

—

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի հագգընտա ճանիալը Պապը Ալիտէն իլգրօբա տէվլէթլերինէ վերիլտիկինի եաղրրդրմըզ չիքեայէթ նամէ հագգընտա ախիրէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Պապը Ալի մէզբիր թահրիրաթընա, մէսալիհ վէ ումուրու չախիյէճէ բէք չօգ միշքիլաթ թէհատուս էլէտիկինտէն պահս իլէ, հիչ օլմազ իսէ մուվագգաթէն օլունան մէճլիսատը ատիյէյէ տահր լազըմ կէլէն էվրագը Պապը Ալիյէ միւթէքքիր վիլայաթը միւմթազէ գալէմինէն թաստիգինի թէքլիֆ էթթիկինի, վէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինի գանգուլ իթմէտիկինի, վէ պու բէտտա հուգուգը մէտէնիյէ գավահտինէ մուղայիր օլուղունու պէտեան էլէմիշ տիր։

—

Լարիսատա (եէնիշէհիր) պուլունան Եունան մէմուրլարը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան պու քէրրէ չէհրը մէգքիւրտէ թէխս օլունան բոսթանէ մէմուրլարընը ճեպլէն թարտ իթմիշ ճամուգլարընտան, Օսմանլը բոսթանէսի տախի Եունեատտա պուլունան Եունան բոսթասընրն իլգասընը թալեպ իթմէքտէ իմիշ։

—

Լարիսատա (եէնիշէհիր) պուլունան Եունան մէմուրլարը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան պու քէրրէ չէհրը մէգքիւրտէ թէխս օլունան բոսթանէ մէմուրլարընը իսէ, Ամատօլու չըմէնարֆէրլերինին ամէլիյաթը թիւրապիէսինի էհալիի մէմլէքէթ տէրէօհտէ իլէմիշ օլաճաղընտան, թէհլիկէի լէվազիմ իչիւն տախի կէրէք միւքելէֆիյէթը պէտէնիեեի պիր պէտել իլէ իրմա իթմէք խսթէեեիլերին վէրէճէքքերի պէտէլաթաշ։ վէ կէրէք ռէվլէճէ պուլունապէ։ Էէճէք սախր գարշըրգալարտան թէսվիյէ իթմէք միւքքին օլապիլէճէյի բէլբ սէվապընտա պուլունմուշտուր իմիշ»

—Բոսթանէ միւֆէթթիշի սապգ Մուրատ էֆէնի՝ Շուրայի տէվլէթ մուհաքէմատի ախրէսինէ իսթինաքը տավա էլէմիշ օլտուղունտան, տահրէի մումանէյհա՝ մուհաքէմատա տահր օլուպ Շէհր էմանէթի իտարէ մէճլիսինէ պուլունան էմրագը թալեպ իթմիշ տիր։

—Շու ան կիւնլերտէ Բարիզտէն քէչլտէ օլունան պիր թելեկրաֆը մէալինէ կէօրէ, Մ. Ժորժ Զարիֆի ֆենէրտէքի Բում միլլէթ մէքթէպլինէ 1000 Օսմանլը լիրայը իհտա էլէմիշ տիր։ Քէզալիք պիր օ գատտար մէպլաղ տա Մ. Ադթան վլասթօ իլէ Ժորժ Գօրնիօ իանէ իթմիշլէր տիր։

Միւշարիէյհ Մ. Զարիֆի՝ հէր նէ գատտար իատէի սըհհէթ իթմէքտէ իսէ տէ, աթբալպանրն իֆատէլերինէ կէօրէ, իատէի ամֆիյէթ բէք կէճ վուգուա կէլէճէք իմիշ։

—Գա իրատէի Սենիյէ կէճէլի թալեպ տախի գապուլ օլունաճագ օլան Մէքթէպը Միւլքիյէնին ինշաաթընա պու հաֆթա պաշլանաճագ իմիշ։

—Հէլեպ վարիսի ալեյհինտէ վագը օլան շիքայաթը մալիւմէյի թէտգիգ ու թէֆթիշէ Ցիրարպէքիր ատիլէ միւֆէթթիշի սապգ Ֆերիտ պէյ էֆէնտի թարին գըլեմմէշ տըր։

—Լտիրնէտէն խապէր վէրիլմինկինէ կէօրէ, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ չէհրը մէզբիրտէ մէրքէզիր մէզբիրտէ եվ մէրքէզիր տրզ վուգու պուլարագ 20 սանիյէ գատտար տէվամ իթմիշ տիր։

—Լենդարէտէն Թերճիմանը Հուդիդա եաղըլտրընա կէօրէ, հիւքիւմէթը մահալլիյէ թարաֆընտան բէք չօգ քէօղլեր էհալիսինէ հայվանաթճա վէ թօխումճա բէք չօգ խանէլեր իտիմիշ վէ ախիրէն բէք չօգ եաղմուր կէմիշ օլտուղունտան, հէր քէս զըրատա պաշլայարագ հէման հիչ պիր թարա պօշ պրրադըմմագ տէրէճէսինտէ թօխուտ զէր իտիմիշ տիր։

Պու կիւն նէյզը օլունան պիր իլանը բէամիյէ կէօրէ, վիլայէթը մէզբիւրէտէն զախիրէ իմրանը մէմուրիէթի հարման մէվսիմինէ գատտար թէմտիտ օլունմուշ տըր։

Վիլայէթը մէզբիւրէտէն չըգարըմըշ օլան պիր խալը զախիրէ Սամսոն իսկէլէսինտէ թուտուլուպ, կէրիյէ իատէ օլունմուշտուր։

—Լարիսատան 320 խանէ վէ Թըրհալատան 160 Նուֆուս իսամ մուհաճիրինին իգմիրէ կէլտիրինի Այոզ կաղէթաը եաղըյոր։

—Թէլլկրաֆ վէ Բոսթա նէզարէթի թարաֆընտան վէքի կաղէթասը ալէյհինէ իգամէ օլունան տավանրն թահդիգաթը էվվէլիյէսինի իճրա իչիւն ճանիալը Պապը Ալիտէն թէչէքքիւլ իտէն գօմիսօնրն բէիսի Նուրեան էֆ. հազրէթլերի՝ կաղէթի մէզբիւրտա սահիպը իմթիյազընա պիր թէզքէրէ իրսալը իլէ մումանիլէյհի եարրն թէչէքքիւլ իտէճէք իճթիմայա տավէթ իլէմիշ տիր։

—Կէչէն ճումա կիւնիւ էօյլէն բատտէլերինտէ Ս. փրկիչ խասթախանէսինին թապիպի Յօգթէօր Գաբրիել Նահապետեան էֆէնտի խայրաթխանէի մէզբիւրտէ ավտէթ իտէր իքէն, եէտիգուլ ճիվարընտա իչ նէֆէր խըրսըզա թէսատիֆ իտէրէք, պունլար մումանիլէյհ Յօգթօրրն սաաթ գօրատնը վէ ճէպինտէ պուլունան խարճլըզընը դասպ իթմիշլէր տիր։

—Շումտա իրթէսի սապահլարընն Սամսթիատա պէրպէր Հիրմիզ նամընտա պիր բում ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Գուրպան պայրամը միւնասէպէթիյլէ միւտտէթը ճէզալարընրն իչտէ էքի բայընը իքմալ իթմիշ օլան պիր խայը միւճրիմէր մաղհարը աֆվը բատիշահի օլաճագլար։

—Տէյարպէքիր վալիսի հաղդընտա պազը չիքայէթլէր վիրուտա իմտիյի եաղըմըշ իտի։

Ամիրէն իշիտիյինէ կէօրէ, վիլայէթը մէզբիւրէ իտարէ մէճլիսի ազասը՝ ումուրը իտարէյէ կէչէն կէվզէքլերտէն իլերիտէ քէօյլերինտէ պիր մէքթէպ քիչտա օլընմասընը թալեպ իթմիշլէր տիր։

—Կէդր. Ժորժ պու թալեպի գապուլ իթմիշ տիր։

2° Յնօրէն Ժորժի միճէտտէն թային օլունան աղալարը՝ ընկերութիւնա խրտէմթը վէ ֆայտէ իթմէեէ պաշլամշ օլտուգլարընտան վէ երեսփոխանլարընն ատտինի 72տէն 80է իպալ իթմէեէ նիզամնամէնին միւսատտէսի օլտուղունտան, Յնօրէն Ժորժի մըգտարը մէզբիւրէն 80է իպալընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ մէճլիս տախի գապուլ էլէմիշ իսէ տէ, վագթի կէչմիշ օլտուղունտան, ինսաաթ 3 պուչուգտա Գերերջ. Կաթողիկոս վէ Բաթրիգ բիւրպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլերի ֆազիլէթլու Գազանճեան Սուքիաս Արքեպիսկոպոս վէ Առաքելական կարապետ եպիսկոպոս հազարաթը իլէ պերլիքտէ Գայսերիյէ մէրհասասը ֆազիլէթլու Էմմանուէլեան Պողոս Գերապայծառը եպիսկոպոսլուգ Օճումընիրը իթիրազն սօնրա, Բաթրիգը միւշարիէյհ իլէ Էմմանուէլեան եպիսկոպոս իքիսի պիր խորանտա վէ այնր վագթտա Գուսասը Շերիֆ թագտիս իթմէլէր տիր։

Դիպու զինէթը բուհանիյէտէն սոնրա այայ իլէ կամոդիկոսարանա ջոշբրրպ Ֆաղէմմանուէլեան Պողոս եպիսկ. պիճիւմէ բէհապին վէ միւթէպերան թարաֆընտան թէպրիր օլունմուշ, վէ իքրամլար օլունարագ, զինէթի խիթամ պուլմուշ տըր։

—

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Յիւնքի բաղար կիւնիւ Միացեալ ընկերութիւնրն կեդր. ժողովը Գալաթա խորհրդարանընտա ադտր իճթիմա իտէրէք, սաաթ 7ոէ 13 երեսփոխան հազրը օլտուղու հայտէ միւդաքերթամ պաշլանմըշ, վէ երեսփոխանլարրն ատտէտի բէյտէրբեյ 21է գատտար պալիդ օլմուշ, վէ կէչէնքի իճթիմատէն էվվէլքի իճթիմանրն զապթնամէսի գրատթ օլունարագ թաստիգ օլունմուշ տըր։

Ազատէն Պեարա Շաչեան էֆէնտիսպապը մուճիպէ (պատճառաբանեալ) իթեանըյլա խմիթիա իտէրէք, պէշ սենէտէն պէրու ընկերութիւնա էբէյլճէ խըտմէթ իթմիշ օլտուղունը, վէ ֆագաթ պու տէֆա Մոչոտ կէրէք քէնտի վէ կէրէք պէօիւք պիրատէրի ատչէյհինտէ աճը իմմայար (ակնարկութիւններ) պուլունտուղունտան, գալպի գըրըարագ իսթիֆա իթմէք ամէպուրիյէթինտէ պուլունտուղընը պէեան էլէմիշ տիր։

Մէճլիս՝ Պ. Շաչեան էֆէնտինին ընկերութիւնա խրտէմթը միւհիմմէսի սէպագամ իթմիշ օլտուղունու բիշնազարէ ալարագ, վէ կէրէք քէնտի վէ կէրէք պիրատէրի ալէյհինտէ վագը օլան իմմայրրն բէսմի օլմատրղընտան, հիւքիւմէթը Սենիյէնին չէֆագաթ ու մէրհամէթինի իսթիտատ խոյօրլար։

—

Նուպար—Ֆահնազարեան մէքթէպինին քիթապ վէ էչէտի սարէսինի թէտգիգ մէմուր օլան գօմիսիոն ճումա կիւնիւ մէմուրիյէթինի իքմալ իտէրէք, օրատա պուլունան իլմի հիքմէթ (ֆիզիք) վէ քիմէյէ (չիմի) միւթէալլիգ էտէվմաթը էբէյիճէ միւհիմճը թամիր օլտուղունու տա թատտիգ իթմիշ տիր։

Մէքթէպը մէզքիրրրն պինասընը մուայէնէ իթմէք իչիւն տէ եարրն պիր միմար կէօթիւրլիճէքմիշ։

Իչիտիարկինէ կէօրէ, Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի՝ ուսուլը թէտրիսիյէտէ վուգիքը թամիր օլան պիր զամանիքէթիյլէ վէ Բարեգործական ընկերութիւնրն մուավէթիլէ կիճէլի կիւնտուզիւս դէզ վէ էրքէք մէքթէպլերի քիչատ իթտիրիպ, Շահնազարեան մէքթէպինին էչեասընը օ մէքթէպլերտէ իսթիմալ իթտիրլէճէք տիր։

—

Պազը մէվատտը միւհիմմէնին թէսվիյէսի իչիւն կէլէճէք բէնճշնպիհ կիւնիւ վարչական խորհուրդ Բաթրիգխանէտէ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին թահմիր ալյասէթինտէ ադտր իճթիմա իտէճէք տիր։

—

Թրապիզոնտան Բաթրիգխանէեէ խապէր վէրիլմինկինէ կէօրէ, Զիֆթիլիք նամ մահալտէքի Երմէնի էհալիսինին վերկի վերմէյէ գուտրէթի օմատրղընտան, հիւքիւմէթը Սենիյէնին չէֆագաթ ու մէրհամէթինի իսթիտատ խոյօրլար։

—

Ներսէսեան Գրիգոր էֆէնտի՝ իսկիւտարտա իճատիյէ մէքթէպը միլլիսինին Հոգաբարձութիւնընտան խսթիֆա իտէրէք, խսթիֆանամէսինի ճումա էրթէսի կիւնիւ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինէ իրսալ իմմիշ տիր։

Էֆէնտիի մումանիլէյհին պու գարարը՝ աճապա ախիրէն քէնտիսինէ վագը օլան պիր մուսիպէթտէ մի նէյզէթ իտիյօր. եանի քէրիմէսինին ֆիրար իթտիկինէ հիատէթլէնէրէք, զարարընը մէքթէպէ մի ալբեար. դիրա բիվայէթ օլընարընրն կէօրէ, Ներսէսեան էֆէնտի հոգաբարձուրգ միանասէպէթիլէ մահ պէ մահ քէնտի պէտէնինտէն մէքթէպը մէզքիւրէ էֆէտիճէ պիր մըգտար մէպլաղ իանէ իտէր իմիշ։

—

Վան վարժապետանոցը միւտիրի փարթուգալեան Մկրտիչ էֆէնտի՝ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին էմրի, վէ Միացեալ ընկերութիւն Յնօրէն ժողովընրն թավսիյէսի մուճիպինճէ, ճումա իրթէսի կիւնիւ Յերասատէթմէն հարէքէթ իթմիշ օրմաղլա էվվէլա բօթի վէ պատէհու թիֆիլսէ պիլ ագիսէ, օրատտա տա վանա կիտէճէք վէ վարժապետանոցա տէվամ իտէճէք տիր։

—

Իչիթիրիմիզ կէօրէ, Իսկիւտար ճիհէթինտէ միլլէթիմիզէն զէնկին պիր ֆամիլեանընն գըզ թօրնու՝ կէչէն կիւն քէնտի ալվաղբրլյա պէրտպէր գալմըշ տըր։

—

Բէսսամը մէշհուր Աղա Յովհաննէս Այվազովսքի պէյ ալթը կիւն Սթամպօլտա իգամէթ իտիպ, պու գատտար միւտտէթ զարֆընտա իքի տէֆա Բաթրիգ Ամենի. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինէ զիյարէթ իթտիկի կիպի, պազը զէվմթը քիրամ տախ հէր կիւն մումանիլէյհին նէզտինէ պիլ ագիմէ իչիւն մէրհումի Տ. Գաբրիել Այվազովսքի Արքեպիսկոպոսրն զիքրի ճէմիլի իչին Մայր Եկեղեցիյէ մունթազամ վէ միւքէմմէլ պիր Ս. Աստուածածին թասվիրի չըզտագ տըր։

Եվվէճէ իլան օլունտուղը վէճճ իլէ, բէսսամը մումանիլէյհ ճումա իրթէսի կիւնիւ Սթամպօլտան իզմիրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Միլլէթիմիզ միւթէպերանընտան պազը զէվմթ՝ վարօրա գատտար մումանիլէյհ Աղա Յովհաննէս Այվազովսքիի թէչեի իթմիշլէր տիր։

ԹԱՍՎԻՀ

Էսրարը Գապրիսթան հիքայէսինին ալթընը պապընտա, գրաֆիչանընն պիրատէրի Բօսոլֆ տ'Ինսբարն իսմ, պիր գաչ եէրտէ սէհվէն Բօպէթթ եաղըմըշ օլտուղունու թասհիհէ, մա թէպղիւր իպթիտար իլլեեէրէք, պու գուսուրումուղու պէեանէ հիմմէթ իտէն զաթա տախ, խասսէթէն թէչէքքիւր իտէրիզ։

ԻԼԱՆ

Շէհսատէթնամէի տավա վէքիլի Գալսէրիյէի Գարթալեան Գէորգ էֆէնտի՝ Պէօիւք Եէնի խանրն եօգարը գաթրնտա 25 նումէրօլու օտայը քէնտինէ իգամէթկեահ թային իլլէմիշ օլտուղունու բաղպէթլու միւշթէրիլերինէ իլան իտտէր։ 3—3

Ա. ԼԱ. ԳՕՆՅԻԱՆՍ

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄՐ.

Գալաթատա Վոյվոտա ճատտէսինտէ կյուվանի խանրընն գարշըսընտա 38 նիմէրօլու մաղազատա.

Ա. Մ. Պիլլօրեան չիրքէթինին էվրօքաքեարի մէքթիւթի վէ մէշրուպաթի մաղազասը՝ կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Պօղազ իչինտէ իգամէթ իտէն միւթէպէր ֆամիլեալար ինանտէ նէֆֆասէթի խուսուսընտա քէսպը չէօհրէթի իթմիշ օլուպ, էվրօքատան հէր վագթ էմթաան մէզքիւրէնին էնալա վէ էն նէֆիսլերինի կէթիրմէքտէ վէ միւթէպէր միւշթէրիլերինի տայմա ամինուն էլլէմէքտէ տիր։

Մէզքիւր մաղազատա գանթար մալի (եանի գահվէ, չէքէր, եաղ, բիրինճ, սբարմաչէթ, բէյնիր, տապան) չօգալաթ, պիսքիւիթ, էնվաի չէքերլեր, ալա չարապլար, պիրա վէ չայ վէ մէշրուպաթը սարէք կէրէք թօքատան վէ կէրէք բէրաքէնտէ սաթըլըր վէ էմթաան մէզքիւրէ հագգընտա գօմիսիոն տախի գապուլ օլունուր։

Պու կիպի մէշրուպաթի վէ մէէքիւլաթի միւպայէասը Իչիւն Եվրօքալը մաղազալարընա միւրաճաաթ իտէն միլլէթաչլարընրզ՝ մէզքիւր Պիլլօրեան մաղազասընա միւրաճաաթ իթթիքլերինտէ հէմ Եվրօքալը մաղազալար կիպի վէ պէքի տահա զիեատէ ալա վէ նէֆիս մալար միւպայէա իտէրէք բէք զիյատէ մէմնուն օլաճագլարը վէ հէմ տէ պու միւնասիպէթլէ պու կիպի մալլերի հէմէն իլգտէֆա օլարագ պիր էրմէնի գումբանիասընրն մաղազասընտան սոթրն ալմըշ պուլունաճագլարը ճիհէթլէ, գավիէն ումարը քիմ մաղազանի մէզքիւրը թէչիրիճ ղալպէթ պուլուրաճագլար տըր։

24—2

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՊԱՆԴԷՐԸ

Պիր Ինկիլիզ կազէթասը՝ Տէրսաատէթ մուխպիրի՝ միլէթիմիզին ա-թիդ սարրաֆլարը կրէ Գալաթա պանդա վէ պանքերլէրինին ահվալի հագդունա հոկտ. 11 թարիխիլէ շու ա-թիւեքի չայանը միթայէա մէգալէյի եաղմըշ տըր։

Շու պըրատա կազէթալար՝ Գալաթա պանքէրլէրինին, տէֆթարլէ զիքը ու մուհաքէմէ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, պէլքի էհալի՝ պու պանքէրլէրին նէ կէօնա ատէմլէր օլտուգլարընը, վէ Օսմանլը մալիյէսինին ինթիզամվէ եա ատէմը ինթիզամընտա նէ օյուն (ըոլ) օյնամագտա պուլունտուգլարընը, վէ վազիյէթը հագիգիյէլերինին ասահապը թահվիլաթա նիսպէթլէ նէ մէրթէպէտէ իտուկինի պիմէք արզուսունտա տըր։ Պունլար նէ թապիրլէ չիմտիյէ գատար եատ օյունմագտա ։իսէլեր, այնը թապին քէնտիլէրինէ բէք միւնասիպ տիր։ Եանի պանքէրլէր օլուպ, մէվգիի մուամէլէլերի տէ Պէյոգլու թէբէլերի իլէ խալիճը Տէրսաատէթ պէյնինտէ պուլունան ուզուն վէ տար վէ իշ մահալի օլան Գալաթա տըր, վէ իշթէ էճնէպի վէ Շարգտա տօղան Էվրօբալը թիւճարանընը էքսէրիսի իշ վագթլարընտա Գալաթատա իզտիհամէ պիրիքիրլէր։ Լաքին պիր Ֆրանսըզը տիյէպիլէճէյի կիպի պանքէր տէ վար, պանքէր տէ վար։ Գալաթա պանքէրլէրի՝ Էվրօբանընը տիկէր պէօյիւք բայթախթալարը-տա պուլունան ըէֆիդլէրինէ հիչ պիր ճիհէթլէ պէնզէմէմէք տէ տիրլէր։ Պունլարը քէնտիլէրինէ մախսուս էֆքէար, ատէթ, թարիխ (պատմութիւն) վէ ուսուլլերի պուլունուգ, պիր մագազա իլէրի կէօթիւրմէք իչին տէ իշպու միւթէատիտա հալլերինտէն միւրէքքէպ պիր էֆքէար հուսուլէ կէթիրիրլեր։

Գալաթա պանքէրլէրինին գըմը աղէմի՝ քէնտու քէնտույէ մէյտանա կէլմիշ, եանի հէման ճիւմլէսի քէնտի սայ ու իգամամթալարը սաէսինտէ սէրվէթ սահիպի օլմուշլար տըր։ Եէսինտէ պիր աղ սէրմայէսի պուլունան պազը պանքէրլէր՝ տէեիլ մալիյէճէ իշլեր իլէ, իլլա տիկէր նէկի թիճարէթլէ ղէնկին օլմուշլար տըր։ Ֆիլհագիգա Գալաթա պանդալարը՝ չիմտիքի պանքէրլէրին ասարը տըր։

Թանշու սոն կիւնլերէ գատար պանդալարը սէպէպը իհտաս ու թէէսիսի օլան ագչէ իգրազ իթմէք վէ սաիր պու կիպի մուամէլաթ իճրա էյլէմէք խուսուսաթը միւնհասրընն էրմէնի սարրաֆլարը սարրաֆլարը Օթամպօլտա գուվվէթլի պիր էնանֆ թէշքիլ իտէրլէր իտի։ Պու սարրաֆլար հէր նէվի ագչէ միւպայէա վէ ֆիւրուխթ իտուպ, լիւզումի օյան բաշալարա ագչէ իգրազ իյէրլերտի։ Տէրսաատէթտէն վիլայաթ չէհրլէրինէ, վէ վիլայաթ չէհրլերինտէն Օթամպօլա քիւլլիյէթլի մէպ-ղալ կէօթիւրիպ կէթիրիրլեր, վէ պաղէն տէ հիւքիւմէթ ուֆագ իսթիգրազլար վէրիրլեր իտի։ Պունլարըն մահտուտ սերմայէսի, վէ իշ եաբմագ իչիւն իթթիհազ իթտիքլերի ուսուլը աթիգա՝ պուլունտուգլարը հէյէթը իհթիմալյէնին իհթիյաճաթընա քիֆայէթ իտէր իտի, վէ հէր նէ գատար չիմտիքի սերվէթը ադիմէ գազանտըրան թէտապիրը մալիյէտէն խապէրտար օլմայարագ, պէօյիւք սերվէթ գազանմազլար իտի իսէ տէ, պունլար պիր եէրէ կէլտիքլերինտէ, միւթատալարընտան զիեատէ մուվաֆֆագ օլուրլարը։ Գըրըմ մուհարէպէսի իլէ պու էրմէնի սարրաֆլարըն սատատէթ ու գուվվէթլերիտէ մահվ օլտու։ Թիւրքիա՝ Էվրօբա միլլէթլերիյլէ միւնասէպաթ բէյտա իտուպ, Էվրօբա տէվլէթլերիյլէ միւնասէպաթը թիւճարյէսինի բէք չաբուք արթըրմըշ, էճնէպի պօրսալարընտան իսթիգրազ իթմէէ պաշլամըշ, վէ էճնէպիտէն իսթիգրազ օլունաճագ պէօյիւք պիր տույունուն էսասընը թարհ իթմիշ տիր։ Էսկի էրմէնի սարրաֆլարը՝ վագթըն իճապ իթտիրի իհթիյաճաթը թէսվիեէ իտէմէեէրէք կէրի գալըշլար տըր, վէ պունլարը էերինէ պիր չօգ իշիւզար, քէսքին զիհնի վէ սեպաթլը Եունան քարաճլարը իլէ պազը եահուտիէր կէչմիշլեր տիր։ Պունլար՝ իշ կէօրմէք իչիւն վագը օյան էէնի թէրթիպլերի գապուլէ մէյեալ օլուպ, Էվրօբանընն պէօյիւք թիճարէթ մերքեզլերինէ ասղրլէ ասղրլանան տօղրուլա միւնասէպաթ բէյտա իթմէէ վասէթալար պուլմուշլար տըր։ Օլ վագթի եարըմ միլիոն ինկիլիզ լիրասը սերմայէ իլէ Օսմանլը Պանդասը հէր նէ գատար թէէսիս օլունմըշ իսէ տէ, Եունան վէ Ֆրէնք պանքէրլէրինէ տէ տահա պիր խայլի իշ պրազմըշ տըր։

Հիւքիւմէթ պիլա ֆիթթուր իսթիգրազլար ագտ իթմէյէ աէվամ իտինճէ, էհալի տէ ֆօնտօլարա իթթիպար իտէրէք, պունլարըն ֆահիշ ֆաիզլերի օլտուղու իչիւն, թիճարէթէ վէ թէչէպպիւսաթը սաիրէյէ էսհամը թէրճիհ իթմիշ, վէ պինապէրին պանդալար տա պաշլըճա միւսթէլիֆ էսհամ վէ հիւքիւմէթ թահվիլաթը իլէ իշ կէօրմիշլեր տիր։ Պու պանդալար՝ պիր խարիճիսթիգրազլաթագսիթ պէթագսիթ թէսվիյէ ։ունաճագ օլան տույունը դայրը մունթազամ ուսուլիի իհտաս իտէրէք, իտարէյի տէվլէթին միւթէլիֆ չիպէյերինէ մուավէնէթ իթմիշլեր, վէ էճնէպի իսթիգրազը ագտ օլունտուղու զէման պիլ վասիթա իճրա իթտիքլերի մուամէլէլերտէն իսթիֆատ իթմէք իւդրէ պիր չօգ ուսաթալըգլար մէվգրի իճրայէ վազ իթմիշլեր տիր։ Շիւպհէսիզ պու նէֆի ու իսթիֆատ՝ մուախիէրէն հիւքիւմէթ վէ եարխօտ էհալի թարաֆընտան թազմին օլունաճագտը, վէ էրպապը վուգուֆ տրգագաթ իթմիշլերտիր քի, էկէր տույունը խարիճիյէ միւթէմատիէն պիրիքիպ տէ էր եա կէճ տահա աղրը իսթիգրազաթ ագտրյլա էվվէլքիլեր թէսվիյէ օլունուր իսէ, պունուն նէթիճէսի միլլի պիր իֆլասա միւնճէրը օլաճագ։ Պու թէհլիքէյի կէօրիւպ անտէն իճթինապ իթմէք իչիւն սայ ու լիգտամ իտէն՝ Օսմանլը տիբլօմասը մէշհուր Ֆուատ բաշա օմուշ տըր։

Միւթէվէֆա Ֆուատ բաշայա էն միւնասիպ կէօրիւնէն բլան՝ Ֆրանսըզ Նիւմունէսինտէ պիր հիւքիւմէթ պանդասը թէէսիս իթմէքտէն իպարէթ օլուպ, պու պանդամունթազամ պիր թարիգէտ վէ էճնէպի պօրսալարընտան արթըգ իսթիգրազ ագտ իթմէքսիզին ադ պիրիւճրէթ իլէ հիւքիւմէթին պիլճիմէ ուսուրը մալիյէսինի թէսվիյէ իտէէքտա։ Պինաէն ալէյհ Օսմանլը Պանդասը պու իսմի ալմըշ վէ Ֆրանսանին հիւքիւմէթ պանդասընա միւշապիհ եէնի պիր նիզամնամէ թէէսիս իթմիշ վէ հիւքիւմէթ պանդասը թապիրինին ըուհընա մուվաֆֆագ օլարագ իճրաի մուամէլէ իթմէք իչիւն սերմայէսինի արթըրմըշ տըր։ Լաքին պու թէպէտտիւլաթա բաղմին, մէգքիւր պանդա տէբէօհատ իթտիկի վէզայիֆի ճէտտտէյի իքմալտէ դուսուր իթմիշ տիր, Նասըլքի պու խուսուսու Օսմանլը իտարէ վէ ուսուրը մալիյէսինէ էյիճէ վագֆի օյան պիր քիմէսնէ քէշֆ իտէպիլիր։ Պիր թարաֆտան հէր նէ գատար սիւսիւ սիւսիւ պիտճէլէր թանզիմ օլունուպ նէյր օլունմուշ իսէ տէ, գավոիտը միւքեմմելէ իւդրինէ մէպնի հիչ պիր մունթազամ մալիյէ իտարէսի կէօրիւլմէմիշ տիր, վէ տիկէր թարաֆտան իսէ մէզքիւր պանդա պիր էճնէպի թիճարէթ մահալի օլուպ, պաշլըճա հիսսէտարանը մէնֆաաթընը գօրամագտա պուլունմուշ տըր։ Ֆիվագը մունթազամ սուրէթտէ պիր իսլահաթ մալիյէ իճրա օլունմամշը օլտուղունտան, Ֆուատ բաշանը պաբատ զիքը օլունան լայէհասը՝ էսկի շիրէլիկ եէնի չարագ գոյմագ կիպի օլմուշ տըր։

Հիւքիւմէթ՝ պանդայը եալընը ադրվ օլունաճագ ագչէյի արմաղա պիր մէնպա կիպի գուլլանմագ ազմինտ պուլունմուշ, վէ պանդա իսէ հիւքիւմէթին պու մուամէլէսինէ մուգավէմէթտէ պուլունտուգտան մատտա, խագինէնին դարըշգըլըգլարընտան տա միւմքին մերթէպէ իսթիֆատ իլէմիշ տիր։ Իշթէ Ֆուատ բաշանը լայէհասը պէօյլեճէ մուվաֆֆագիյէթէ նայիլ օլամամշը, վէ Դալաթանը խուսուսի պանքէրլերի էվվէլքի կիպի իճրաի մուամէլաթլարընա տեվամ իթմիշլեր, վէ Օսմանլը Պանդասը հէր նէ գատար իրատէի Մէհմէտ մուճիպինճէ պու նամը աշրշ իսէ տէ, բէք չօգ ահվալտէ խուսուսի պանդալար կիպի մուամէլէտէ պուլունմուշ տըր։

Անճագ Օսմանլը Պանդասընը սերմայէսի չօգ օլուպ, Էվրօբա պանքէրլերի իլէ տէ միւնասէպաթ բէյտա իթտիյի իչիւն, օ պիր պանդալարա նիսպէթէն տահա զիյատէ քեար ու մուհասէնաթա մալիք պուլունմուշ տըր, վէ խուսուսի պանդալար՝ Օսմանլը Պանդասը՝ յա մուվաֆֆագիյէթլէ միւսապէգաթ իթմէք իչիւն անընա պիրլէշմէնին էլղէմ օլուղունու ֆարգ իթմիշլեր տիր։ Իշթէ պունտան տօլայը 1865 վէ 69 իթթիֆագ վէ թէրթիպաթը հուսուսէ կէլմիշ տիր։ Միւթէատտիտ ։խուսուսի պանդալար՝ քէնտի հիսապլարընա օլարագ եալընըզնա մուամէլէ իթմէքլէ պէրապէր, իթթիֆագ իտէրէք հէյէթը միւթթահզրտէ տախի թէչքիլ իթմիշլեր տիր։

Շուրասը ճայի թէճճիւպ տիր քի, պու իթթիֆագ մատտէսի իւզէրինէ տէյն ու մէզհէպ իթթիֆատլարընն պէօյիւք թէէսիրի օլմուշ տըր։ Պիր մէզհէպ վէ թէպայիէ-թէ մէնսուպ ատէմլէրին պիթթապ եէքտիկէրիյլէ իրթիպաթլարը պուլունտուղունտան, պունլար տահա զիյատէ պիրպիրլերինէ պիրլէշմիշլեր տիր։ Օրթհօտօքս մէզհէպինէ մէնսուպ վէ Օսմանլը թէպասընտան օյան Ռումլար իլէ իբի սահիպի սերվէթ եահուտիէր «Օսմէթէ ժէնէրալ Օթման» պանդասընը թէչքիլ իթմիշլեր տիր։ Եունանլըլար եանի էլէնօղլար քեարճըլըգտան բէք զիյատէ հագգ իթտիքլերինտէն, «Պանգ տը Գօնսթանթինօբլը»ը թէէսիս իթմիշլեր տիր, ֆրէնքլերէ չարգը էրմէնի Դաթօլիքլերի «Գրէտի ժէնէրալ Օթման» Պանդասընը, վէ պու ֆըրգալարընը խարիճինտէ գայան պաղը եունանլըլար վէ Շարգլար պիրլէշէրէք «Օսմէթէ տը Շանժ է Վալէօր» շիրքէթինի թէէսիս իթմիշլերտիր։

Էհալի՝ պու պանդալարա քիւլլիյէթլի սերմայէ թէտարիք իթմիշ օլտուղունտան, պանքէրլեր չիպէյէր թէէսիսիյլէ պու մէպլաղը տիգգաթը թամմէ իլէ իտարէ իթմիշլեր տիր։ Օսմանլը Պանդասը օ պիր պանդալարը թէչվիգ իտուպ, պու եէնի պիրլէշէն էսհամ պանդալարընը քէնտիսինէ բագիպ ատտ իթմէյլա՝ անլերէ մուավէնէթ պիլէ իտէր իտի, զիրա Օսմանլը Պանդասը՝ քէնտի վասի քեարճարընտան պիր միւթէտիլ բայ տա օ պիր պանդալարա չըգարարընտա, օնլարը պիր տէրէճէյէ գատար չիւրիւք տույունա գարշը թէէմինաթ աճէնդիալարը կիպի գուլլանմագտա, վէ հիւքիւմէթ ագչէ օյարագ իսթիգրազաթ ագտ իթմէք իսթէտիկինտէ, թալէպ օլունան մէպլաղընը իւսթ թարաֆընը մէգքիւր պանդա տա անլերէ վերտիրիր իտի։

(Տէվամ)

ՊԵՏՐՈՍ Կ՝ ԹԸՆԿՐ

Դեռ չատ չընէր Զմիւռնիոյ Ազգայնը համազգային փիլիսոփայի մը հանգիստը նախագուժեց, և տեղական ազգային լրատերթք կրկնեցին նորա տխուր արձագանգը։

Արդէն 1878ի Ո-ղէբրուարիս ժ-ին Թուղթին մէջ առ Ա. Ն փոքրիկ ճաշակ մը, հակիրճ ծանօթութիւն մը տուած եմ. տակաւին հանգուցեալին թէ՛ կեանքը և թէ՛ մահուան պարագաները—զորս բարեկամ մ՝ ինձ հաղորդած է Զմիւռնիայէն — այնքա՛ն հետաքրքրաշարժ են՝ որ անհրաժեշտ կը համարիմ այսօր ընդարձակագոյն ևս գրել Նորա գաղափարաց և կենցաղավարութեան վերայ, որպէս զի կարելի ըլլայ ընթերցողաց դատել թէ՝ մարդկային կեանքը ի՛նչ տեսակ արտակերդրոն բացառութիւններ կը պարունակէ։

Պետրոս-թնկր՝ մայրաքաղաքիս Հայ—կաթոլիկ ընտանիքներէ ամենէն նշանաւոր և յարգի գերդաստանի մը, թընկրեան շառաւիղներէն էր։

Իւր դաստիարակութիւնը Կ. Պոլիս սկսած և լեռոյ իւր ուսումը վիեննայի Մխիթարեանց և ուրիշ բարձրագոյն դպրոցի մը մէջ աւարտած էր։

Պետրոս-թնկր զանազան ուսմանց և գիտութեանց քաջ տեղեակ լեռնելով հանդերձ՝ կրնայ ըսուիլ թէ աւելի հմուտ լեզուագէտ մ՝էր, վասն զի Հայերէնը, Հելլեներէնը, Լատիներէնը, Արաբերէնը, Պարսկերէնը, Իտալերէնը, Անգղիերէնը և Ֆրանսերէնը լաւ գիտնալէ զատ՝ ծանօթ էր Օսմանքրիդ լեզուին, որ ըստ նոր գիտական դասաւանութեան, լեզուներու արմատը կը սեպուի։

Պետրոս-թնկր պատանեկութեան հասակէն քանի մը դժբաղդ պարագաներու պատճառաւ մարդկային ընկերութենէ հեռացած էր։ Անոր դիտաւորութիւն մը չէր կրնար երբէք հաւատալ՝ թէ մարդկային սերնդեան կոչումը նեղրէ նմա չեղիլ բարեսիրութեան շաւղէն և դիմել 'ի չարն։

Այս ազնիւ զգացումներն այնչափ տարրացած էին իւր սրտին մէջ, որ չարիքէ բոլորովին խորշած էր։ Չարեաց ատելութիւնը մինչև ի մարդատեցութիւն առաջնորդած էր զինքն, և ահա ատոր համար էր որ քաղաքային կեանքն իրեն անտանելի կը հանդիսանար։

Հարուստ գերդաստանի մը վերաբերիւր դեպ ի մեռնակեցութիւն ունեցած տրամադրութեան դիւրութիւններ կընծայէր, իսկ իւր ամուրիութիւնն ևս առաւել կամրապնդէր յինքեան այդ տրամադրութիւնը։

Գրեթէ քառասուն տարիներ ա-ւելի է որ Պետրոս—թնկր Զմիւռնիոյ Պուճա գիւղին մէջ կը բնակէր։ Իւր ընտանեաց դրկած դրամական օգնութեան շնորհիւ՝ ասի քանի մը տարի յառաջ Պուճայի մնա-կայ Աբրահամ այսինքն «Պիտակ Հողեր»ըսուած տեղը գեղեցիկ բըլուր մը գնած էր, որուն գագաթը կանգնել տուած էր քառակուսի և քարաչէն տուն մը, զոր ամէն փոքր դրեակ մը պատչաճ է անուանել։

Այս չէնքն այնչափ ամուր և հաստատ էր՝ որ ամենէն զարհուրելի աւազակները կը վհատեցնէր, որք և չէին համարձակեր երբէք դիշերային յարձակում մ՝ընելու, մինչդեռ Նոքա Պուճա գիւղին շրջակայքն ահ ու սարսափ-փաած էին։

Այս տունին մէջ էր՝ որ մարդկային սերունդէն հեռացող մարդկային ընկերութիւններն ատող Պետրոս—թնկր՝ դարձեալ մարդկային սերնդեան բարւոքման համար կը խորհէր և կ՝աշխատէր օրն ի բուն։

Նա այնպէս կ՝ենթադրէր թէ՝ կրօնից և լեզուաց զանազանութիւնն ինչպէս նաև տերութեանց մէջ գտնուած սահմաններէ՝ համասեռ մարդկութիւնն եղբայրասպան բաժանմանց կը մատնէին։ և կը հաւատար թէ համաձայն կրօնքով միասին տիեզերական միութիւնակ լեզու մ՝ ազգերն իրարու

ԷՍԲԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

(1251 Նոյեմբերեան պեվամ)

Պիչարէ մէլխանէ, տիթրեեբէք իլէրի կէլտի։

—Էֆէ՛նտիմ, հիստէթինիզէ շաեան օլաճագ հիչ պիր գուսուրտա պուլունմամշըրմ, օլուգ չօճուղումա մէրհամէթ իսին, վէ . . . ։

—Պօյզոզոգլըդ լաղըմ տէյիլ, սանա սիւալ իսէ ճէք չէյէրիմէ, տօղրուլուգլա ճէվապ վիրէճէքսին. Իքինճի ձօրձ գըրալըն պիր մէմուրու իլէ էյլէնմէէ կէլմէզ, պունու պիլիր օլ։

—Ապահ սէվգիւրիւ գըրալըմընգա թիւքէնմէզ էօմրէր վէրսին, վէ . . . ։

—Գրտա՛ քէս։ Պիղիմ իչէրի կիրտիկմիզտէ չու քէօչէտէ օթուրմուշ պուլունան գապա սագալը ատէմի թանը՛ըմընը։

—Խայը էֆէնտիմ, թանրմամ. ինայէթ պուճուրուն . . . ։

—Մէնին տիւքքեանընը միշթէրիսի տէյի՞լ մի տիր։

—Խայը էֆէնտիմ, պէնիմ եէրլի միւշթէրիլէրիմտէն տէյկ տիր. ֆագաթ պաղը ախշամ կէլթէպ պիր իբի գատէհ չարագ իչէրինտէ, տիշրը գօվսիլիբ մի իտիմ։

—Պուրատա օթուրտուղու վագթի քիմիլ՞ը իլէ կէօրիշիր իսի։ Ալիրէճէք ճէվապընա տիդգաթ էթ, ասնրա պաչը, ումուզլարը իւզէրինտէ սալանմաեա պաշլար։ Նէ օէյլէմիյմէ տիդգաթ էտիեօրմըսը։

—Զօղլուգ տիդգաթ իթտիյիմ եօղ տուբ, ֆագաթ պաղը քէրրէ, եանընտա պաշգա պիր եախատ իբի ատէմ տահա կէօրմիշ օլմալըբամ տէյի զանն իտէէօրում. խաթէրսէնիզ պունտան ասնրա տիդգաթ իտէրէք, լաղամ կէլէն մալիմաթը սիպէ վէրիրիմ, եիւզպա՛ղը էֆէնտի։

—Եվվէթ, պանա տա էօյէ կէօրիւնիւեօր քի, խըմմէթինէ լիւզումում պուլունանաճագ տըր։

Բօպէրթ պատէհու, մաեէթինտէ պուլունան ասքէր եիւզպաշըրընա տօղրու տէօնէրէք,

«Եիւզպա՛ղը Մօրիա, պուրատա անճագ սէքիզ նէֆէր պլրպագարագ, պաղդրը իլէ գըշանըգա տէօնէպիլիրսինիզ. արթըգ պու խաշամլըգ սիզէ լիւզումում գալմամը, թէշէքքիւր իտերիմ։» տէտի։

Եիւզպաղը Մօրիա, Բօպէրթի սերմամարգտան սօնրա, քէնտի ասաքիրի իլէ մէյխանէյի թախվլէյ իյլէտի, վէ ճուհասէրէ տախի գալտրրըլարագ, միւշթէրիլէր տէ, պիրէր պիրէր գարուտան տիլարը չըգարլար։

Բօպէրթ, եասանընը գապա սագալընդան պօշ պրրագմըշ օլտուղու գանտրա իւզէրինտէ օթուրուպ պիրազ եօրանունուգ սալարը սրրատա, պաշընը իքի էլինին իչինէ ալրպ տիւշիւնմէքտէ իտի։

Օն տագրդա սօնրա, պիրտէն պիրէ աեաղա գալգարագ, հալէա մաեէթինտէ պուլունան սէքիզ նէֆէր ասքէրլէրտէն իւչիւնիւ սօղագ գարուսունա վէ իւչիւնիւ տախի պաղչէ գարուսունա նէօպլէթէվ վազ իյլէտիքտէն սօնրա, գօրգուսունտան նաշի տէսթիկեաֆը արգասընա սըղընմըշ օլան մէյխանէյի, թէքքարէն հուզուրունա ճէլպ իյլէտի։

—Պու եասանընը պու մէյխանէտէն չըգմամըշ տըր, սէնին կիզլի պիր մահէլլին օլուպ, օրտտա սագալանմըշ օլմըր տըր, տէտի Բօպէրթ տիք տիք, մէյխանէճինին եիւզիւնէ պագարագ։

—Էֆէնտիմ հեր թարաֆը թէհարրի իթտինզգ. պէնիմ նէ՞ կիզլի մահէլլիմ օլաճագ տըր. վազա պէն պիր ֆիզրը ատէմիմ, ֆագաթ տոդիմա նամուսում իլէ եաշամըշըմ տըր։

—Սէն չու մօմու ալ տէ, էօնիւմի տուշ պագաեըմ։

Մէյխանէճի, տէսթիկեանը իւզէրինտէ պուլունան մօմա էլինէ ալարագ, Բօպէրթին էմբ իթտիյի թարաֆա տօղրու տտրմ ալմաեա պաշլատը։

Բօպէրթ, արիզ ու ամիդ, մէյխանէճին հէր քէօշէ պուճաղընը պիր իյիճէ կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, չարագ մախզէնի նէրտիվէճինին պաղընտա տուրտու, պատէհու էլի իլէ տիվարա վուտարագ նէրտիվէճտէն աշաղը ինմէէ պաշլատը։

Պու սուրէթլէ, պիր իբի աեաղ աշաղը ինտիքտէն սօնրա, պիր տէ նամկեան մէյխանէճինին գօլուտան սրզը օլտրեա թուտու։

«Պուրատաքի տիվարընը սէսի աճայիպ կէլիեօր, պունուն արգասը պօշ օլմաղը տըր տէտի,» վէ սրզը սրզրեա տրատաղընտա, կէօզիւնէ տիւյմէ կիպի պիր շեյ իլիշիպ, բարմաղը իլէ մէգքիւր տիւյմէէ պասար պատմագ, բահաթ սուրէթտէ պիր ատէմ կէշէպիլէճէք գատտա, տիվար աշըլտը։

«Ըշըդը իչերի տօղրո՛ւ թուտ,» տէյի պաղրրտը Բօպէրթ, մէյխանէճինին գօլունու տահա զիհատտէ սրգարագ։

Մամ մէգքիւր տեվիքտէն իչերի կէօթրիլտիքտէ, աշաղը տօղրու էնէն ուզուն պիր նէրտիվէն աեաղարը կէօրունմէէ պաշլատը։

«Զօղ նամուսլու ատէմ օլտուղունա արթըգ չիւբհէ գալմամը» տէտի Բօպէրթ, բէնկի ատմըշ օլան մէյխանէճինին եիզիւնէ պագարագ. «արթըգ եան սանճրընը քիմ օլտուղունու պէնտէն կիզլէճէք պիր սէպպին գալմամը, ֆագաթ չիմտի պաղդա իչիմ պուլունտուղունտան, եարընն արթըգ սէնին իլէ ուզուն ուզատրեա գօնուշուրուզ, պէնիմ էհլի ըրդ տօսթումմ։»

Բօպէրթ պատէհու եօդարը չըգարագ, նէօպէթճի տուրան ասքէրլէրտէն տէօրտիւնիւ չաղրրտը, վէ սէքիզ մէյխանէճի, օնլարընն էլինէ թէպիմ իտիպ։ «պու զաթը, Լօնտրա Գուլէսինի կէսթիւրիւն, վէ մուհաֆըզ մէմուրա էմանէթ պրրագընը, վէ սէօյլէնի քի, պիրազ թէհլիքէլի միւսաֆիրլէրտէն օլտուղունտան, զիեատէէ տիդգաթ պուեուրսուն» տէտի, վէ քէնտի պիր ինշարէթի իւզէրինէ, տէօրթ նէֆէր ասքէր մէյխանէճի սիրիւքլէճէէրէք, գաբուտան տիշարը չըգարտրրար։

Պատէհու Բօպէրթ վէ պաղը գաշան տէօրթ նէֆէր ասքէր, մէյխանէճին գարուլարընը սրզը սրզը գարատրգտան սօնրա, էլլէրինտէ աչրզ զըլըճ պուլունտուղու հալտէ, կիզլի տիվար տէլիեինտէն իչերի կիրտիկէր, վէ թաշ նէրտիվէնտէն աշաղը ինմէէ պաշլատրար։

Օն օն իքի աեաղ գատար ինտիքտէն սօնրա, էօնլէրինէ գարալը պիր գաբու չըգտը իսէ տէ, պիր իքի թէքմէ իլէ պու գարու տախի սրրթ իսթիւ աա չըլտը, վէ օնտան տախի իչերի կիրտիքլէրինտէ, քէնտիլէրինի, արգա սօղագալարտան պիրիսինտէ պուլունան պաշ պիր խանէճին մախզէնինտէ պուլուուլար։

Եասանընը օրատան գաշմըշ իտի։

«Զարարը եօգ տուբ» տէտի Բօպէրթ, բէֆիգլերինէ տէօնէրէք, «պու կիւն էլիմտէն գաշասիլտի, ֆագաթ մէյխանէճի օնու չարուգ մէյտանա չըգարը։»

Պիր միւտտէթ մէզքիւր խանէճին տախի հէր թարաֆը պիր էյիճէ պաագըլարգտան, վէ՝ հիչ պիր շեյ պուլունմամարգտան սօնրա, Բօպէրթ վէ ասքէրլեր, թէքքարէն այնի եօլտան մէյխանէճէ ավէվէ իթտիքլէրինտէ, գաբու տիշարտան վուրուլմագտա իտի։

Տէրհալ գաբուեու աշաղրար, վէ մէյխանէճիյի կէօթիւրմիշ օլան տէօրթ նէֆէր ասքէրլէր, պաշարրընը բէք միւքեատէր սուբէթտէ էօնդէրինէ ասմըշ օլտուգլարը հալտէ իչերի կիրտիկէր։

(Տէվամ)

պիտի չաղաներ, պատերազմնե-
րու վերջ պիտի տար, և մինչև
անգամ անհատական պայքարնե-
րը, ամեն կաքերն ու կռիւները,
վէճերն ու յուզմունքները պիտի
դադրեցներ, և այս կերպով ընդ-
հանուր խաղաղութիւն և ներ-
դաշնակութիւն մը պիտի յաջող-
դէր արդի դառն և անհանդուր-
ժելի վիճակին։

Զարուց 'ի վեր կ'աշխատէր այդ
տեսակ համաշխարհական լեզու
մը հնարելու։ Կ'երևակայէր որ
այս լեզուն ամեն ազգերու կողմն
սիրով պիտի ընդունուէր ա-
ռանց ընդդիմութեան։

Այդ լեզուին կազմակերպու-
թիւնը ոչ նուազ հետաքրքրական
լինելով հանդուցելոյն հետ տե-
սութիւն ընելու պատիւն ունե-
ցող մեր վերոյիշեալ բարեկամը
կը հաղորդէ մեզ թէ այս նորա-
հնար լեզուն, քանի մը լեզուներ-
ու և մանաւանդ Սանսքրիտ լեզ-
ուին զանազան ձայներէն բաղ-
կացեալ, և նորա գրերն այլ և
այլ տառերու մասերէ կերպա-
ւորեալ տեսակ մը բաղադրու-
թիւն էր, որ տակաւին ազգի մը
կողմէն ընդունուած և գործած-
ուած չըլլալուն համար՝ ընդհա-
նուր առմամբ լեզու մը չէր կըր-
նար համարուիլ։

Պետրոս—թնկը իւր նորագիւտ
բարբառոյն համար յատուկ Այբ-
բենարան մը, քերականութիւն
մը և առձեռն բառգիրք մը շի-
նած էր, որոնք տպել տալով ի-
րեն տունն այցելութեան գացող
անձերու կը նուիրէր։

Այս լեզուին անունը Սոֆիոյ
գրած էր, որ կը նշանակէր հա-
մաշխարհային լեզու։ Այս լեզ-
ուով կը գրէր բանաստեղծու-
թիւններ, կրօնական ոտանաւորներ,
որոց Ֆրանսերէն թարգմանու-
թիւնը կը կարդային իր յաճա-
խողներն, և բաւական հետաքրք-
րաշարժ կը գտնէին։

Իսկ ասոնց բնագիրը հեղինա-
կէն դատ ոչ ոք կրնար ընթեռ-
նուլ, ըմբռնել և իմանալ։

Դարձեալ իւր լեզուին յատուկ
տառերով Պետրոս—թնկը՝ իւր
դղեկին դրան վերայ նշանակա-
տախտակ մը գրած էր, որոյ վե-
րայ Այզէրոպնդ բառը քանդակել
տուած էր՝ որ կը նշանակէր Տ-
ՆԱՐ ԷՄՈՊԷՆԻՆ։

Այզէրոպնդի մէջ կար գրատուն
մ'որ աւելի զարգարուած էր լեզ-
ուագիտութեան վերաբերեալ
գրքերով. իսկ սեղաններու վե-
րայ կը գտնուէին խել մը սպունգ-
ներ, հանքային քարեր, զանա-
զան իրեր՝ որոնք փոխով ծած-
կուած էին։ Ահա՛ այս նիւթերու
խեղճ վիճակն ակն յայտնի ցոյց կը
տային այցելուին որ կին մ'Այզէ-
բոպոնդի մէջ խնամ չէր տարած։

Ուշադրութեան արժանի կետ
մ'ալ այն է որ՝ հոս տեղ կին ը-
սելով չենք իմանար միայն ամու-
սինը, վասն զի Պետրոս-թնկը
չ'ամուսնանալէ զատ՝ գեղեցիկ
սեռն այնչափ կ'ատէր (1) որ՝ նո-
րա չէր ներէր բնաւ Այզէրոպնդն
տալ կոխելև եթէ առանց իւր գի-
տութեան տիկին մը կամ օրիորդ-
մը գաղտագողի ներս մտնէր՝ նա
անմիջապէս դուրս երնելու ճամ-
բան ցոյց կուտար, ո՛վ որ ալ ըլ-
լար այդ կինը կամ օրիորդը։

Պետրոս-թնկը կենդանական
ո՛և է սնունդ, այսինքն միս,
ձուկ և էն. բնաւ չէր ուտեր, այլ
միմիայն բանջարեղէնով, կաթով և
հաւկթով կը կերակրուէր։ Մա-
կէրութիւնը վայրենիներու կը
յատակացնէր և հետևաբար չատ

(1) Կրնար թէ Պետրոս—թնկը
զրաւոր պատճառ մ'ունեցած է իւր
այս ատելութեան մէջ. նորա համար
այս զգացումն թերևս ներելի կարե-
նայ համարուիլ՝ երբ մտածուի թէ
միևնոյն պարագային մէջ գտնուող ա-
րիներ մինչև իսկ անձնասպանութեան
դիմած են, ինչպէս տարբոյս սկիզբն
Նէնի-գափուի մէջ հանձարեղ Հայ ե-
րիտասարդ մը։

հեռի չէր ամեն մտաղներ մարդիկ
թէրև գիշակեր գազաններ նկա-
տելէ։ Այս մասին իւր կարծիքնե-
րը ժան—ժաք Ռուսսոյի կարծեա-
ցը հետ մեծ նմանութիւն ունէին,
սա տարբերութեամբ որ սորա
խորհուրդները Նա կ'իրագործացը-
ներ իւր անձին վերայ։ Բայց դար-
մանալին այս է որ Պետրոս-թնն-
կը մի ատելութիւնը մինչև մո-
լեռանդութեան տարած էր, վա-
սն զի կաշիէ շինուած կօշիկ ան-
գամ՝ չէր հագներ, այլ միմիայն
առաձիգ խէժէ(ռեզին)շինուած-
ը սեղմով որ՝ կաշիէ սօլերը հագնիին
անասուններու սպանութեան հե-
տևանքն է, և ասոր համար բնա-
կան օրինաց հակառակ է։

Իւր գործերն, իւր սպասն ինք-
ը կը տեսնէր, ինքը կը մատա-
կարարէր, և սպասաւորի կարօ-
տութիւն չէր զգար։

Այս տարօրինակ կարծիքներով
հանդերձ՝ Պետրոս—թնկը իւր
ամեն ծանօթներու համակրու-
թիւնը գրաւած էր, իւր պար-
կեշտ և աշխի վարմունքովն և
հրապուրիչ խօսակցութեամբը։
Վասն զի Պետրոս—թնկը ամեն
գիտցած լեզուները լաւ խօսելու
յատկութիւնն ունէր։

Մինչև կենաց վերջին օրերն
այսպէս ապրելէն զկնի՝ երեկոյ մը
Պետրոս—թնկը—որ յետին ատի-
ճան տկարացած էր—իւր դռնա-
ին մէջ տեղը տարիներէ 'ի վեր
պեղած ու պատրաստած գերեզ-
մանին մէջ գիտակից մահուամբ
գնաց հանգչելու, 60էն աւելի
ձմեռներ վայելելէն ետքը, որպէս
երբեմն կը հանդչէր Ս. Յովհան-
նէս Աւետարանիչ ինքնադիր գե-
րեզմանին մէջ։

Երկրորդ օրն երբ իրեն սովո-
րական այցելուները գացին՝ զին-
քը մեռած գտան այդ գերեզմա-
նին մէջ։

Ահա՛ այսպէս վախճանեցաւ
Պետրոս—թնկը՝ որոյ իմացակա-
նութիւնը ծայրապատար էր, և
տեսիլներն՝ ընդարձակ, որոյ կրեան-
քը՝ թէև սովորական չրջանէ
դուրս՝ բայց խոկասէր անձանց
մտածութեանցն առիթ կրնայ լի-
նել . . . .

Ե՛րթ ուրեմն ո՛վ խոնջեալ և ա-
մայացեալ հոգի՝ որ բանաստեղ-
ծութեամբ ծնար, լեզուագիտու-
թեամբ որորուեցար, փիլիսոփա-
յութեամբ ապրեցար և հոգեխօ-
սութեամբ մեռար։

Գնա՛ հոն, ուր ամենայն ինչ
բանաստեղծութիւն է, հոգի է.
ո՛ւր լեզուի բաբելոն չկայ, ուր
միջնազգային սահման չկայ, ուր
բեմի խնդիր չկայ, ուր կուսակ-
ցութիւն չկայ, ուր ոչ ատ կայ,
և ոչ ատ . . . .

Անդ լեզուի խնդիրը լուծուած
է, բնակիչք համաբարբառ են։

Անդ կուսակցութիւն, հերձ-
ուած չկան, անդ է մի հօտ և մի
հովիւ . . . .

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԹԻՀԷՐԱՆ

—

Ուսումն Իրան վէ խուսուսէն մէ-
մուրի մէղբիւրէտ միւթէմէքէն
միւէթասրպարրընդն հագդընտա տօղ-
րուտան տօղրույա ախզը մալիւմաթ ի-
տէրէք օգուտանարրմզդա թէսպիղ
իմմէք իւղրէ, Իրանրն բահիթախթը օ-
լան Թէհերան չէհրինտէ պիր մուխպիր
բէյտա եթմիշ օլտուղումուզտան, մուխ-
պիրի մորմանիէյհ թարաֆընտան մէվ-
րուտ օլարագ Իրան իւղէրինէ մալիւ-
մաթը ուսումնիյէլի հավի օլան պիր
մէքթուպ պէր վէհհի զիյր տէրճ օլու-
նուր։

Տէվլէթը Իրանիյէնին բահիթախ-
թը պուլանան Թէհերան չէհրի
պէօյիւք պիր օվա իւղերինտէ
մէպնի օլուպ։ Շըմալ վէ Շարգ
ճիհէթիէրինէ 3—4 սաաթ մէ-
սաֆէսինտէ խարի պէօյիւք թաշ
վէ գայա վէ էթրաֆընտա հէն-
տէքլէր պուլունտուղու կիպի,
ալթը ատէտ տէ պէօյիւք գա-
բուսու վար տըր։

Ցէրունը չէհիրտէ պիր դաշ էսքի
ուսուլտէ եաբըլմըշ սէրայլարտան
մաատա պէօյիւք գաբսալար վէ
մէյտանլար պուլունմագտա տըր։

Թէհերանըն Սթամպոլ ուսու-
լինտէ ճամիէրի պուլունմաեպ,
եալընզ թէքքէյէրի վար տըր քի,
Իրանիէր պինանարա դէրէ թապիր
իտէրէր։ Հէր քիմ պիր պէօյիւք
ճինայէթ իճրա իտուպ, հանի մէ-
սէյա պիր ատամ էօտիւրիւպ տէ
մէզքիւր թէքքէյէրէ իլթիճա ի-
տէր իսկ, քիմսէ՝ հաթթա հիւ-
քիմէթ պիրէ ճանիի մէրգումը օ-
ըտատան իսթիրտատ իտէմէզ։ Ան-
ճագ պէօյլէ պիր հագսըզ իմթի-
յազա եալընզ Շեիկէր մալիքտիր-
լեր։

Թէհերանը խանէլերի թոր-
ադտան ինչա իտիմիշ օլուպ,
օգագ իւզերինտէ բէնչերէյլերի
եօգ տըր, վէ էքսերիսի տէ պաղ-
չէ իչինտէ եաբըլմըշ տըր։

Շէհրին իչինտէ կիւղէլ չօսէ
եօլարը եաբըլմըշ վէ քէնարլարը.
նա աղաճլար տիքիլմիշ տիր։ Սո-
գագլարը հավա կաղը իլէ թէն-
վիրի իչին կաղնանէ տախի ինչա
օլունմուշ օլմաղլա, պիր իքի այա
գատար կաղ ֆէնէրլէրինին եա-
նանճաղը մուգարրէր պուլունմուշ
տըր։

Թէհրանտա իքի էրմէնի քիլի-
սէսի իլէ իքի տէ բարաղ պուլու-
նուպ, պիր խայլի տէ էրմէնի վար
իսէ տէ, պունլար միյանընտա բէք
տէ միւթէպէր զամիլար պուլուն-
մատրը Նազարը թէէսսիւֆլի կէօ-
րիւլմէքտէ տիր։

Քէզալիք բէք չօգ էճնէպի պու-
լունուպ, պունլար տէվլէթը ի-
րանիյէ խրատմէթինտէ իսթիհատամ
օլունմագտա վէ քիւլլիյէթի մա-
աշլար ալմագտա տըրլար։

Սաթանաթը Սէնիյէ սէֆարէ-
թինտէն մատտա, Ռուսիա, Ին-
կիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ավսթրիա
տէվլէթլէրինին տախի Թէհրան-
տա սէֆարէթլէրի պուլունուպ,
պունդարտան ինկիլթէրրանըն գըշ-
լըգ սէֆարէթխանէսի վէ Օսման-
լընն եաղլըգ սէֆարէթխանէսի
էն կիւզէլի տիր։

Ինթալիա իլէ Հօլանտա տէվլէթ-
լէրինին պուրատա եաղընըզ դօն-
սօլօսլարը պուլունմագտա տըր։

Թէհրանտա Ամէմ եանի Շիի,
Էրմէնի, Եահուտի վէ Ֆրէնքլէր-
էն մատտա կէրեքլար եանի աթէշ-
բէրէսթլէր տախի պուլունուպ,
պունլար ճէնազէլէրինի կէօմմէզ-
լէր, պիր թաշ իւզերինտէ էթրա-
ֆը տուվար չէքիմիշ պիր մահալ
մախսուս վար տըր. ճէնազէլէրինի
օրայա աթարլար, երբրթը դուշ-
լար տա կէլիպ էքլ իտէրլէր։

Իրան բահիթախթընտա Գաթ-
ոլիք ֆրէնքլէրինին կիւզել վէ մուն-
թազամ պիր քիլիսէ իլէ պիր տէ
խաթախանէլերի վար, վէ պու
խաթախանէտէ 12 նէֆէր խաս-
թա պագան բահիպէ պուլուն-
մագտա տըր։

Իրանտա Իսրիսթիան քիլիսէլէ-
րինտէ չան ասմագ մէմնու օլուպ,
անճագ ինկիլթէրրա սէֆարէթ-
խանէսինտէ չանտան պէթէր պիր
չալար սաաթ վար տըր քի, Իրան
միւթէասարպարրընդն թա պէկնի
իչինտէ եօթեր։

Իտարէի Իրանիյէնէ կէլինճէ,
պունուն իսմի վար ճիսմի եօգ տըր։
Մէսելա մունթազամ ասքէր օլ-
ըագ, եալընզ Ավսթրիա գա-
պրթանընդն (1) մայէթինտէ պիր
բիյատէ ասլը վէ Ռուս գա-
պրթանընդն գօմանտասընտա
պիր սիւվարի ալայը մէվճուտ տըր։
Պագրսը ուսուլը ասթիգա մուճի-
պինճէ թարիմ իտիրմիշ ասքէր տիր։
Բոլիս հէյէթի վար իսէ տէ, պու
տա միւքէմմէլ պիր հարտէ տէէիլ
տիր։ Հէյէթը ատիյէ իսէ հիչ եօգ
կիպի տիր. միւշթէհիր թասիր օ-

(1) Օգուտյանլարմընդն տէրսաթը
իտէճէքլէրի վէճհէլ, մուսմիլէյհիմ
Ավսթրիա զապրթանընդն ախիրէն եօլ
վէրիլմիշ տիր։

Սթամպոլ

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԵՐՔԷԹԻ

12/24 հոկտ. 1881

Թրամվայ շէրքէթի՝ Պէյօղունընդն
տօղրու եօլունտա 166 նումէրօ իլէ Շեչ-
լի արասընտա Գալաթատան Շիշլիյէ
իմմիտատ իտէճէք խաթթը ամէլի-
եաթը ինչակէսի միւնագասա իտրէ-
ճէկնի վէ ամէլիյաթը մէզքիւրէնին
աթիտէքնտէն իսպարէթ օլուզընը
իլան իտէր։

Եալընն թէսմիյէսի, Օրթա գալաբ-
ըմմ՝ եաբըլմասը իլէ եայա գալաբ-
ըմմ քէնարլարընդն վաղ իտիրմէսի։

Միւնագասայա կիրիշէնէր՝ նիւ-
մունէյէրինի մէմուրէն արդ ու
թագտիմ իտէճէքլէրտիր։

Միւնագասայա թաղիպ օլանլար
բաղար վէ եօրթու կիւնէրինտէն
մատտա 1881 հոկտ. 19/31 տէն ի-
թիպարէն հէր կիւն էօյլէնտէն ասն-
րա սաաթ 1տէն 3է գատար Գալա-
թատա շիրքէթին մէրքէզինտէ շարթ-
համէ իլէ չէրաիթի միւխթէլիֆ
հագդընտա ախզը մալիւմաթ իտէ-
պիլէճէքլէր տիր։

Միւնագասա քիչատ իտիրմիշ օ-
լուպ, նիւմունէյէր 1881 հոկտ. 19/31
ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն
հոկտ. 26/17 նոյեմբեր բազար էր-
թէսի կիւնիւնտէ գատար գապաչ օ-
լունճաղ տըր։

Սթամպոլ 12/24 հոկտ. 1881

Մէսրուրէ սամսատ

Ա. Թրիւլէ 8—4

ՕԼԻՈՆ

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՊԷՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ Ն՝ 338

Մաղազամըզդա պու տէֆա ֆիսթանլըգ իչիւն գումաշլար, սա-
ֆի իրէքլի վէ իրէք իլէ գարբչըզդ եունլու կարնիթիւրէր, էսվապ-
լըզդ չուհալար վէ իրէքլիկէր, սաչագ վէ գօրտէլա վէ ֆանթազիա
մաթարարը, էլբաղէլէր, բամպուգ վէ երևն չօրապլար, ըէյնեէ
էլտիվէնէլերի օլարագ թէքմիլ սէչմէ մալլար կէլմիշ օլտուղունու
բաղպէթթու էհալիյէ իլան իթմէքլէ իֆիթիխար իտէրէզ։

Մաղազամըզ հէնուզ թէէսիս օլունմուշ օլուպ, բաղպէթլու է-
հալի՝ օրատա քէնտի կուսթօսունա կէօրէ հէր նէվի թազէ վէ եէ-
նի մօտա մալլէր պուլագագ տըր։

Էմթատմըզդն էյի ճինս օլտուղունա վէ ֆիյաթլարդն էհվէն
պուլունտուղունա գանատթ հասըլ իթմէք իչիւն, գաբանլարդն
պիզզաթ մաղազամըզը թէչրիֆ պույուրմալարընը թավսիյէ իտէրէզ։

ԱԹԼԱՍ ՊԻՐՈՅՏԷՐԼԷՐ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Լահէյ վէ Սթօգօլմ սէֆարէթը Սէնիյէնի՝ օրթա էլչիլիք իլէ Շու-
բարի Տէվլէթ ազասընտան Դարա-
ճա բաչա հագրէթլէրինէ,

Սէֆարէթը մէզքիւրէ քիթապէ-
թի՝ Մատրիտ սէֆարէթը Սէնիյէ-
սի քեաթիպի սապդգ Լօղատիս է-
ֆէնտիյէ,

Զէյթունն գազասը գայմագամ-
լըզը՝ բիւթպէի սանիյէ սընֆը
սանիյէ Հաբամ գազասը գայմա-
գամը սապդգ Ազեզ Սապրի էֆէն-
տիյէ,

Ադանա վիլայէթի տէֆթէրըխա-
գանի մէմուրու Մուսթաֆա Թեվ-
ֆիգ պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը
սանիսի,

Ամասիա սանճաղը տէֆթէրը խա-
գանի մէմուրու Սէզայի էֆէնտիյէ
բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Տիարպէքիր վիլայէթի տէֆթէ-
ըըխագանի մէմուրու Մէհմէտ Է-
մին էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիսի,

Տիարպէքիր վիլայէթի թահրիր
միւմէյիզիրէչիտ էֆէնտիրէ բիւթ-
պէի սանիսի,

Շէհր էմանէթի տախիլինտէ
Զէքմէճէ գազասը գայմագամլըզը՝
Թէվֆիգ պէյ էֆէնտիյէ,

Հալէպ վիլայէթինտէ քեաին
խարէմ գազասը գայմագամլըզը՝
Ռէս-իւլ-Այն գայմագամը սապդգ
Բիւյտի էֆէնտիյէ,

Թրապիզոն վիլայէթինտէ քեա-
ին Քիրէսսոն գազասը գայմագամ-
լըզը՝ Մէհմէտ-Իւզիւ գայմագամը
սապդգ Նազիֆ էֆէնտիյէ Թեվ-
ֆիհ պույուրմուշ տըր։

—

Միւէզզինանը հաղրէթը Շէհ-
բիւեարիսէն վէ Մէքքէ էհալիի
քիրամնտան Ալի Թիւֆահի էֆէն-
տիյէ իչիւնճի բիւթպէ Մէճիսի,

Պէշիքթաշ բօլիս գօմիսերի Օս-
ման էֆէնտիյէ տէօրտիւնճի բիւթ-
պէ Մէճիսի նիշանը իհսան պույ-
ուրմուշ տըր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կէմլիքքէն Լէհանա եաղըլտը-
ղընա կէօրէ, Տէրվէնտօղլու Ալի
վէ Հիւսէյին Զավուշ Պրուսայա
կէթմէք իւզրէ կէմլիյիկէն իքի
սաաթ էօթէսինտէ պուլունան պիր
տէրպէնտ գուրպինտէն կէչէր ի-
քէն, պէրվէճճը միւթատ տէր-
պէնտտէքի նէօպէթճիլէր մէրգու-
ման եօլճուլարա թէղքերէ սիւալ
իթմիշլեր տիր։ Մէրգուման Ալի
վէ Հիւսէյին պիրեր սախթէ թէղ-
քերէ կէօթէրմիշ օլտուգլարընդ-
ան, պունուն իւզերինէ պիր
միւճատէլէ ղուհուրա կէլմիշ իսէ
տէ, պիր քիմէնէնին արայա կի-
րիպ քէֆալէթ իթմէսիյլէ իշթէս-
վիյէբէզիր օլմուշ վէ Ալի իլէ Հիւ-
սէյին Պրուսայա կէմիշլեր տիր։
Ավտէթլերինտէ մէրգուման՝ տէր-
պէնտ նէօպէթճիլէրինտէն ախզը
ինթիգամ իթմէէ գարար վերիպ
գահվէ իչմէք պէհանէսիյլէ տէր-
պէնտէ կիրմիշլեր տիր։ Պու արա
Լմինամ նէօպէթճի՝ թէպտիլը էլ-
պէսէ իթմէքտէ վէ բէֆիգի Սիւ-
լէյման տախի միւսաֆիրլէրէ գահ-
վէ հազրլամագտա իքէն, մէր-
գումանի իքի եօճու՝ նէօպէթճի-
լէրին տուվարտա ասըլը օլան գա-
մալարընը ալմըշ, վէ Էմինին իւ-
զերինէ հիւճում իտէրէք պիր չօգ
եէրինտէն մէրգումու եարալամըշ.
նէօպէթճինին տիկէր ըֆիգի Սիւ-
լէյման գահվէ հազրլատըզը եեր-
տէ անիտէ պիր թիւֆէնկ ալմըշ
իսէ տէ, թիւֆէնկին աղզը քէն-
տիսինէ տօղրուլթմուշ օլուպ տիպ-
ճիյի տէ խասիմի պուլունան Հիւ-
սէյինին եէտինէ կէչմիշ տիր։ Մէր-
գումնէօպէթճի թիւֆէնկին տիպ-
ճիյինի քէնտի թարաֆընա չէվիր-
մէկէ չալըշմըշ իսէ տէ, Հիւսէյին թէ-
թիրինի գօյ վերիպ, թիւֆէնք աթէչ
ալմըշվէ ֆագաթ գուրշունի ըֆիգի
Ալիկէ իսապէթ իտուպ մէրգումու
աղըրճա եարալամըշ տըր։ Գա-
բանլըգտա վուգու պուլան պու-
մուարազատան սոնրա, Հիւսէյին
ֆիրար իտուպ, նէօպէթճիլէր իչի
հիւքիւմէթը մահալլիյէեէ խապէր
վերմիշլեր, վէ հիւքիւմէթ տէ Տէր-
վէնտօղլու Ալինին պիր չուգուրտա
սէրիմիշ նաչէսինին պուրմուշ տըր։

—

Բուսֆուրտան թէչինանը Հաֆէ-
ղա եաղըլտըզընա կէօրէ, չէհրը
մէղքիւրտէ 199,000 ֆրանգ մէսա-
բիֆլէ ճէսիմ պիր գօնագ ինչա
իտիմէքտէ օլուպ, բիվայէթէ կէօ-
րէ, մէղքիւր գօնագ Պուլկարիս-
թան բրէնսինէ իգամէթկեահ
թախսիս օլունճագդ, վէ բրէնս
Բուսֆուրը մագարրը հիւքիւմէթ
իտիրէճէք իմիշ. Գունտան մատտա
չէհրը մէղքիւրտէ պիր թագըմ
եէնիյէլէր հեամ իտիլէրէք, կէնիշ
ճատտէ վէ եօլլար քիւչատ իտիլ-
մէքտէ իմիշ։

—

Լօնտրատան Բալինէյ Գազէթասընա
կաղէթասընա եազըլան պիր թէ-
լէկրաֆա կէօրէ, Նամիզանըզդ հա-
սէպլէյէ Ինկիլթէրրա խարիճէյէ
նաղդը լորա կանվիրին իսթիֆա
իտէճէկի փէժիթմիշ օլմաղլա, եէ-
րինէ լորա Տէրպի կէչէճէքմիշ։

—

Ալեքսանդրիա 22 հոկտ. թարի-
խէյէ թարապլուսը ղարպտան
չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նաղա-
ըէն, վիլայէթը մէղքիւրէ հու-
տուտունուն պիր գըսմը պույուն-
տա պուլունան ֆրանսըզ ասքիր-
ի չըմալա տօղրու չէքիլմէք իւզ-
րէ էմր ալմըշ տըր։

—

Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ
եագօվայա կէօնտերիմիշ օլան
լիվա Նուրի բաչա ֆիւճճէթէն
վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Զրգան ճումաա կիւնիւ Պա-
լթատա պիր չօգ եահուտիէր՝
պաղը եահուտիէրին տինինէ
սեօյմիշ օլան տիկէր պիր եահու-
տինին իւզերինէ պիլհիւճիմ էօլ-
տիւրիւրճէսինէ տէյմէյէ պաշլա-
մըշլար, վէ մէրգումու գուրթար-
մահա կէլէն զապթիա տախի
«պիզիմ քիթապըմընդա տինէ
սեօյէնի թաշ իլէ էօլտիւրիւնիւզ
տէրի եաղըլը տըր. պու խուսուս-
տա սիդին իչինիզ եօգ տըր» եօր-
լու ճէվապ վերմիշլեր իսէ տէ,
զապթիյէրը պիր թագրիպ տա-
եազ եէկէն եահուտիյի գուրթար-
մայա մուվաֆֆագ օլմուշլար իմիշ։

—

Գարատաղ բրէնսի՝ Ավսթրիա մէմալիքինէն Գարա տաղ ֆիրար իտէն ասքեր գայդալարը հուտուտտա պիր տերէճէյէ գատար թասդիպ ըթմէլերի իչիւն Ավսթրիա ժանտարմալարընա միատատ օլունճաղընը Ավսթրիա գօնսօլոսունա վատ ըթմիշ տիր։

—

Յունէրալ Կուրդօ՝ Ռուսիա տէվլէթինին Գավգասիա օրտուսունա պաշ գումանտան թաեին օլունմուշ տիր։

ԹԻԼԻԿՈՒԱՖ

Աֆոն Հավա

Թուռնուզ 28 հոկտ.

Յունէրալ Սապաթիէնին ֆրգասը տիւնքի կիւն սապահլայրն Քէրուան չէհրի բիյկեհարընա վասել օլտու։

Էհալի Ֆրանսըզլարա չէհր գաբուլարընը աչըգ թութարագ, ասիւէր չէհրի եաղմա ըթտիքտէն սօնրա ֆիրար իլէտիքէրինի խասպէր վէրիյօրլար։

Քէրուան էհալիսի Ֆրանսա ասքերինին հիմայէսի ալիճնա կիրալիէր։ Ասիւէր՝ Թուռնուզին ճիհաթը ճէնուպկիյէսինէ գատար թաագիպ օլունճաղ տիր։

Թուռնուզ 29 հոկտ.

Թուռնուզ ասիւէրինին ըէսի պուլունան Ալի Պէն Էօմէրին վէֆաթը թասդիգ օլունմուշ տիր։

Ասիւէրին զիյատէսկյէ ֆէսատը ալեագա օղրատըգլարը կէօրիւնիյօր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթը ասքերէրէսի՝ Թուռնուզ ասքերինին մասրաֆքինը թէսվիյէտէ գտրար վէրմիշ տիր։

Եագընարտա Օսմանը ասքերինին Թուռնուզա կէլէճէքլէրինէ տահր օլան չայիրը՝ Թուռնուզ պէյինին պիր պէհանամէսի թէզգիպ խաէտօր։

(Պա-ռաղա կէլեն Բէլէրֆոր)

Ամթինա 30 հոկտ.

Մ. Էթիէն Սգուլիտի՝ Գօնթուտր ա'Իսգանթ վէ Պանգ տրգոնսթանթինօբլ վէ պաղը մէշհուր Եունանպ անքէրլերիյլէ պէրապէր 40 միլեոն սէրմայէլի իլէ Լյոն էնթէ նամընտա պիր պահրիյէ գումբանէասընը գաթիէն թէէսիս ըթմիշ տիր։

Վիէննա 29 հոկտ.

Ավսթրիա հէէթը մէպուսէսինին (տէլէկասիօն) քիչատը միւնասէպէթիյլէ իմբէրաթոր Թարաքընտան Խրատ օլունան նուրգ՝ Պէրլին ահանամէսինին հէման թէմամըյլա իճրա օլունտրընը, վէ միւհթաճը սուլհ ու սալահ օրան տէվլէթլերին մուամլէի միւթթահընտէսի սայէսինտէ սուլհ ու սալահրն թէէյիւտ իլէտիկինի իսպաթ ըթմիշ տիր։

Ինգլիրատրա, իչպու նուրգընտա, ասայիշ ու իսթիրահաթ վէ մատտի վէ մանէվի իւմրան ու թէվէսսիւ նօգթաի նազարընա Պօսնա վէ Հէրսէքատ նէթիճէսի մանթուպ հուսուսէ կէլտիկինի թասդիգ էյլէմիշ տիր։

Ամոն Բիւրէր

Լօնդրա 29 հոկտ.

Իթալիա գրալը Ումպէրթօ հազրէթլէրիյլէ գրաֆիյա Մարկէրիթ բէնէչէնպահ կինիւ վիէննայա մուվասէլէթ ըթմիւրլերինտէ ինթիրամաթը ֆահգա իլէ գապուլ օլունմուշլար տիր։ Իքի հիւքմդարլարընն միւլագաթը բէք զիյատէ խալհանէ վուգու պուլմուշ տիր։ Տիւնքի կիւն Իթալիա պաշ վէքիլի Մ. Տէրբէթիս իլէ խարիճիյէ նազիրը Մ. Մանչինի, գօնթ Գալէյ վէ Պարոն Վալքէսթայն իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլունմուշլար տիր։

Ալէմանիատա վագը օլան ինթիխապաթ նէթիճէսի օլարագ ալէումումբրէնս Պիզմարգա մաղլուպ նազարը իլէ պագրյուդատա տիր։ Պէրլինտէ խէրագրբէրվերան ազգատան աչըղա զալիպ տիրլեր։

Պիր Իրլանտա չըմէնտրֆէրիյլէ սէեահաթ ըթմէքտէ օլան պիր եօլճունընն իւզերինտէ 9 լիսրա թինամիթ պարուրընը հավի պիր գութու պուլունմուշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆ վարիտաթը ումումիյէ խտարէսինտէն կէլէն իլան

Պէյնիկթաչտա վարօր իսկէնտիր ճիվարընտա 13 նիւմէրօլու տիրք քեան, վէ երինէ մահալը մէզքուրտէ վարօր իսկէնտիր գահվէսի, վէ երինէ մահալը մէզքուրտէ թուղա վէ քիրեմիտ սերկինլերի, վէ իսկիւտար վարօր իսկէնտիր մամիւշթէմիլթի գահվէ, եէնի Պաղչէ խասթախանէսի գուրպինտէ 50 վէ 52 վէ 54 վէ 56 վէ 58 վէ 62 վէ 64 վէ 66 նիւմէրօլու 8 պապ տէքեաքին իլէ Օրթաքէյ վարօր իսկէյէսինտէ քեանին մա միւշթէմիլթի գահվէ, վէ Գապաթաշտա 195 վէ 197 վէ 199 վէ 201 վէ 203 նիւմէրօլար իլէ մուրագամ 6 պապ տէքեաքին, Խրրդի Շերիֆտէ դարաղօլխանէ թահթընտա 4 վէ 6 նիւմէրօլը իքի պապ տէքեաքին, վէ խասքեօյտէ չէնտ կէօզ գաղզխանէ, Մահմուտ բաշատա սիւլիւս հիսսէ Շեյէճի խանը, Էմիրկէն բազար գալըրը, վագֆ իմարթը իթթիսալինտէ 4 պապ տիւքքեան, Գօղազ իչինտէ Պէպէք իսկէյէսիյլէ Գուրը Զէյմէ իսկէյէսի խաթտա չէքիսի, վէ գարիյէի մէզքիւրէտէ քեանին չէյմէ, Թօրխանէտէ Ղուրարի Մէհէմմէտ Եֆէնտի ճամիի Շերիֆի թահթընտա 3 պապ տիւքքեան, Ապտիւլ ֆէթհ Սուլթան Մէհէմմէտ խան հազրէթլերինին թիւրպէի չերիֆէլերի հիվարընտա մարիմէլգըթաաթ տէքեաքին, վէ Հաճա բաշա համմամը քեօշէսինտէ պիր գրթա արսա, խաթտա գարուսունտա սօղանճլարտա գահվէ։ Գօսգատա 75 վէ 77 նիւմէրօլը 2 պապ տիւքքեան, Գասրմ բաշատա Ցէֆթէրտար պաշըՀատան էֆէնտի ճամիի չերիֆի թահթընտա 43 վէ 45 նիւմէրօլը 2 պապ տիւքքեան, Ճերրահ բաշատա 56 նիւմէրօլը տիւքքեան, Էյուպտէ Պօսթան իսկէյէսինտէ արսա, Գօղազ իչինտէ Գանալճա բազար գալըրը իլէ 6 վէ 40 նիւմէրօլը իքի պապ տէքեաքին, վէ Ալթը Մէրմէրտէ 100 վէ 102 վէ 104 վէ 106 վէ 115 վէ 117 վէ 119 վէ 121 վէ 123 վէ 125 նիւմէրօլու տէքեաքին, Եէնի ճամիի չերիֆի հավլուսունտա 40 նիւմէրօլու տիւքքեան, Լալէլիտէ 81 վէ 83 նիւմէրօլու իքի պապ տէքեաքին, Պապը Սէրասքերի բիյկեհարընտա 68 վէ 70 նիւմէրօլու իքի պապ տէքեաքին՝ 1299 սէնէսի մուհարրէմինտէն ըթթիսարէն քիրայա վէրիլէճէկինտէն, զիքր օլունան տէքեաքինէ թարիպ օլանլար՝ թարիխը իլանընտան նիհայէթ զիլհիճճէյին 25ինճի կիւնինէ գատար վարիտաթը ումումիյէ խասրէսէնէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

10 Թշրինը էվվէլ 97 7—3

Էվգաֆը Հիմայուն խաղինէսի վարիտաթը ումումիյէսինտէն կէլէն իլան։

Ճենէթմէքեան Միհրըմահ վալիտէ Սուլթան հազրէթլերի վագֆընտան իսկիւտարտա խանը սէպիլին միւթէմիրլաթը յա պէրապէր քիրայա վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը թարիխը իլանտան նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար էվգաֆը Հիմայուն խազինէսի վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլերի իլան օլունուր։

8 Թշրինը էվվէլ 97 5—5

Էվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէն կէլէն իլան

Գարա Օսմանղատէ Հաճի Հիսէյին աղա վագֆընտան Քէմէր Լարէմիտ գազասընտա քեանին իչ Քէմէր պաղչէսի տիմէքտէ արիֆ զէյթուն պաղչէսինին 97 սէնէլի մալիյէսի հասըլաթը պէտէլի մէճիտիյէ 19 ղրշ հիսապը իլէ պէտէլը սապգը օլան 3500 ղրուշըն իլէքինէ 3500 զամմը իլէ 9000 ղրշ տա մահալլի թալիպլի էօհտեսինտէ պուլունտուղունան, Ցէրասատէթճէ զիեատէ պէտէլ իլէ թալիպ օլանլար՝ Ցէրասատէթտէ իսէ իլանը թարիխինտէն պիր հաֆթայա գատար վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ, վէջմահալինտէ իսէ մէճլիսը իտարէսի մահալիյէյէ միւրաճաաթ իլէմէլերի իլան օլունուր։

15 Թշրինը էվվէլ 97 3—2

Շեհր Լիմանէթինտէն կէլէն իլան։

Կէրէք էպնիյէի էմիրիյէ վէ վագֆիյէ ինչաաթ վէ թամիրաթընն վէ կէրէք տէվարը պէէտիյէ հիսապընա օլարագ եարըլաճագ ինչաաթն պէր միւթատ բազար իրթէսի վէ բէնճէնպահ կիւնէրի Շեհր Լիմանէթի մէճլիսինտէ միւնագասալարը իճրա օլունմագտա իսէ տէ, էանի միւնագասատա բէյ սիւրէճէք օլան գալիթալար իլէ տարրերինին քէֆիլ իրաէ իլյէմէլերի նիզամը մախսուս իգթիզասընտան օլտուղու հալտէ, պաղըլարը թարաֆընտան պու պապտէ պիր թաղմ ազարը վահիյէ սերտ օլունմագտա օլտուղունտան, վէ ադամ ադուրէթ իսէ հիւքմը նիզամա գիրմիրի պուլունատուղու ճիհէթլէ, օ մագուլէ քէֆիլսիզ միւթահհիտլերին բէյլերինին գապուլ օլունմամասը ումումը թապիյէտէն պուլունատուղունտան, պատէզին միւնագասալա տախիլ օլաճագ օլան էպնիյէ գալիթալարը յա եէնասը սարէրինին նիզամընա թէվֆիգ էյլէմիշ տիր։

Ֆիգէն միւթէպէր քէֆիլլերինի վէ եահսոս թէէմինաթլարընը մէճլիսը մէզքուրէ իրաէ իլէ գապուլ վէ թասդիգ ըթտիրմէտիքէճ, պի հուսուսէ եէրէ իշղալ ըթմէմէյէ մարիմ օլմագ իւզրէ իլանը քէֆիլէթէ իպթիսար գրլընը։

17 Թշրինը էվվէլ 97

Տէրսաատէթ իւչունճի մահքէմէի թիճարէթտէն կէլէն իլան

Պունտան ագտէմ իպհարը իքիլաս խտէն թօհաֆքընագաեան իլէ չէրիքի Առաքել զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարընն գանունենամէի թիճարէթին 199ընը վէ 200ինճի մատտէյերի մուճիպինճէ, իչպու 1297 սէնէսի թշրինը էվվէլինին 17ինճի ճումաա էրթեսի կիւնունտէն ըթթիպարէն 20 կիւն զարքընտա պէէտիր բազար իրթեսի վէ բէնճէչենպահ կիւնէրի սաաթ 7ատէն 8է գատար իւչունճի մահքէմէի թիճարէթէ կէէրէք ալաճագլարընը ԺԷ գօմիսէր վէ սինտիգ հուզուրընտա գատ իլէ իսպաթ ըթմէլերի, վէ մէզքիւր 20 կիւն միւնդագընէ օլտուղու վէ քիմէնէ զուհուր ըթմէտիկի հալտէ մուամէլէի գանունիյէսի իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր։

Քէզա

Պասմաճը Սիմոնը 8 Թշրինը էվվէլ 97 թարիխինտէ իւչունճի մահքէմէի թիճարէթտէն մուվագգաթէ իքիլասընա հիւքմ օլունարագ խուսուսաթը իքիլասիյէսինին բույէթինէ ասհապը մանթլուպտէն Ցէմիրճեան կարապետ աղա իլէ խարիճտէն Բինկեանեան Մարտիրոս էֆէնտի մուվագգաթ սինտիգ թային գրլընմըշ օլմաղլէ, գանունենամէի թիճարէթինին170ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն մուամիլէյհիմա մուվագգաթ սինտիգլերին էսալէթէ խահվիրի վէ եահսոս եէնիտէն իսթիսասամ իճապ իտէնլերին թային գրմընտա, մերդում Սիմոն զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարը լիէճլիլ իսթիշարէ չէհրը Թշրինը էվվէլին 27սինէ թէսատիֆ իտէն սաղը կիւնիւ սաաթ 3տէ իւչունճի մահքէմէի թիճարէթէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Իսկիւտարտա Ակթունիզատէ մահալլէսինտէ Թօքանէլի օղլու ճամատէսինտէ, մա հարէմլիք վէ սէլամլըգ 800 արշըն արսա իւզերինէ ինչա իտիլիր վէ տէրունինտէ պաղ վէ պաղչէ վէ տօպասլար վէ հավուպլարը միւթէմիլ մ.ճմուր 15000 արշըն արսատան իպարէթ պիր պապ խանէ։

Իսկիւտարտա Քէրբիչխանէ սօգաղընտա 300 արշընտան իպարէթ պիր գրթա միւհթէրէգ էվ արսասը։

Իսկիւտարտա Պաղլար պաշընտա Անտօնաքի սօգաղընտա 300 արշընտան իպարէթ պուլունան պիր գրթա արսանըն պէշ հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

Գումգապուտա Շեյխ Ֆէրհատ մահալլէսինտէ վագր մա պաղչէ 3000 արշընտան իպարէթ պիր պապ քէպիր խանէ վէ ԺԹԹիսալինտէ մապաղչէ 300 արշընտան իպարէթ տիկէր պիր պապ խանէ։

Սթանպօլտա Ըրկատ բազարընտա Բարմագ գարուտա Մուսթաֆա բաշա օէպկի գարշըսընտա վագը վէ Քէվգանիսինտէ իքի օտայը միւշէմիլ պիր պապ քեարկիր տիւքքեան։

Թավուզ բազարընտա Մուհամմէտ բաշա չըգար իքէն 20 նուսէրօլու պիր պապ քիրքճիւ տիւքքեանընընն նըսֆ հիսսէսի։

Զարշուի քէպիրտէ Քիւրքճիյէրտէ 20 նիւմէրօլու պիր պապ քիւրքճիւ տիւքքեանընընն բուպ հիսսէսի։

Շանգատէ պաշընտա Օսման Տէֆտէթիւրսէսի ճանիպինտէն պէտ իլէ էրլի իքինճի պիր պապ Թէրզի տիւքքեանընն իւչ բուպ հիսսէսի։

Օսմանիյէ ճամիսի ճիվարընտա Սօֆճու խանընտա պիր պապ քեարկիր քէպիր օտա։

Գուլյումճու չորշըսընտա Բօսպու օղլու սօգաղընտա պիր պապ տիւքքեանընն նըսֆ հիսսէսի։

Օրթա քէօյտէ Ա.յազմա ճամատէսինտէ վագը պիր գրթա միւհթէրէգ էվ արսասընն 4 հիսսէ իթթիպարը իւլէ իւչ հիսսէսի։

Օրթա քէօյտէ Եօրտամ տաղընտա վագը պիր գրթա արսա։

Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ վագը 324 արշընն պիր գրթա արսա։

Գընալը աստատա 300 արշընն արսա։

Պալատէ մուհարրէր օն պէշ գրթա էմլաք վէ արսա Քիւրքճի պաշը զատէլէրտէն պէշ քիչինին պէր մուճիալը իլան մալլէրի օլուսս, էմլաքը մէզքուրէնին ուէօրթ հիսսէսի նիհայէթ օթուզ կիւն զարքընտա ֆիրսխթ իսիլէճէէինտէն, իչթիրայա թալիպ օլան զէվաթը մուամիլէյհիմին վէքիլը ումումիպ պուլունան Էմին Էօնիւնտ 48 նիւմէրօլու տարէտ սաքին տավա վէքիլի Կիւլպէնկեան Գասպար էֆէնտիյէ վէ եահսոս Գաշզգճըլարտա Մաթէօ խանընընն եօգարքի գաթընտա վագը 21 նիւմէրօլու օտայա վէ եահսոս Նէյլսխանլամ խանընտա թէղպիյէ մէրքէպինէ միւրաճաաթ ըթմէլերի իլան օլունուր։

1 հոկտ. 1881

Ասիթանէ 30—6

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

GRAND DIPLOME D'HONNEUR

MEDAILLE D'OR
Medaille d'or
à diverses
Expositions

PARIS 1878
Certificats nombreux
des
premières
Autorités medicales

ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷՆԻՆ ՍԻՒՏԼԻՒ ՈՒՆՈՒ

Զվիցերա ինէքլերինին ալէա սիւտուեանէն մամուլ օլուզ, քիչիւք չօճուգլար իչիւն միւքէմմէլ պիր նաֆթագա օլան Նէսթլէնին մէզքիւր սիւտլիւ ունու, սիւտիւ ազ օլան վալիտէյէրին սիւտիւ եէրինէ կէչտիք. տէն պագա հէմ սիւտատէն քէսմէկէ վէ հէմ տէ հավմ ըթմէկէ գօյալըգ վերիպ իքմալ ըթմիրիր։

Մէզքիւր ուն հէր էճզաճըտա վէ էճզա մաղազասընտա պուլունմագտա տը։

Ինչու ունուն պիր չօգ հիվէյէրինտէն սագընըմագ իչիւն հէր գութու իւզերինտէ պուլունան Հանրի Նէսթլէնին խմզաբնա տըզգաֆ օլունմագ իգթիզա իտէր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՃԱԶ ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՅԵԱՆ

ԵԼԻՆԻՃԷ ԹԻՒԹԻՒՆ ՖԱԳՐԻԿԱՊԸ

ԳՕՆԹԻ ՎԷ ՇԱՀԻՆԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

109 ԳԱԼԱԹԱ ՍԱՆՏՐԳՃԸԼԱՐ ԻԶԻ 109

Պիպ աթիէ ասկապը իսկալար՝ թիճարէթճէ քեաֆֆէի մէսուլիյէթի իւզէրիմիզէ տարագ, պունտան ագտէմ Գօնթի պիրատէրլերիյլէ միւլթէրեքէն Գալաթատա Սանտրգճըլար իչինտէ 130 նիւմէրոտա քիւչատ էթտիյիմիզ տուխան ֆապրիգասը չիմտիյէ գատար ֆէվգէլատէ իլլի մէքտէ վէ հէր վէճհիլէ միւշթէրիլերիմիզին մէնֆաաթինին ճէլպ իլէ ջզգարըլան թիւթիւնլէր բայիսալը օվասը վէ նէվէրինէ կէօրէ Ֆիյաթընն էհվինիյէթի ճիտմէթ թարաֆընտան թահսին օլունմագտա վէ հաթթա պիր ագրթատան պէրու տէբօղիթօպարընդա թիճիթան եէթիշտիրիլէմէմէքտէ իտի։ Պու քէրրէ միւշթէրիլերիմիզի կէրիյէ չէվիրմէմէք վէ տահա իլէրի կիթմէք իւզրէ պիլ մէճպուրիյէ Ֆապրիգա վէ տէբօղիթօմընը մահալը մէզքիւրատ դայէթ վասֆ վէ մամուլաթընընը իսթիսալընա եգկէր ճիկէթ էլվէրիշլի պուլունան 109 նիւմէրօլու Ֆապրիգայա նագլ իյէտիք։

Պունտան պէօյլէ Սթանպօլ վէ թաշրա վէ Էվրօբատան՝ թիճիթան իրսալը հագգընտա վիրուտ իտէն էվամիրի սատաթը սատաթընա իճրա էտէպիլէճէյինիզ կկպ, թիճիթանէրին բայիսաը վէ ճիտմէնին տըմաղընա ալըշտըրըլան լէգզէրի տէյիշտիրմէմէք իւզրէ պու քէրրէ տախի թիճիթան չրգան մահալլէրէ վէ պահատուսա նէնիճէէ մարիմաթը թամամ ասկապընտան մէմուրլար իպամ գընընը. տը։ Միւշթէրիլերիմիզին մէնֆաաթինին ճէլպ ըթմէք վէ իսթէտիքլերի գօգուլու վէ տրմագընա էլվէրիշլի տուխան վէրմէք արզուսընտա պուլունտրընընը, թալիպլէրինին լութֆէն ֆապրիգամիզա թէնէզզիլ պույրուլմաներին ըէճա, վէ պունտան պէօյլէ դայրը մագթու նէվինին 130 լիք. 200 լիք. 300 լիք վէ տահա ֆէվգէլատէ ճինսլէրինտէն կէրէք թիճիթան վէ կէրէք սիկարա տէբօղիթօմընտա մէվճուտ պուլաճաղլարընը թավսիյէ իտէրիզ։

Սոֆրընտան մահալլէր. — Գալաթատա Սանտրգճըլարտա Ն. 109. — Գրնտան գարու Զէյտիլքճիլերտէ Ն. 29. — Էսկի էօնիւնտէ Ն. 36, վէ ճիտմէթ տուխան սաթընընարտա։

Զէյ. — Սայէի Շահանէտէ Էվրօբայա իրսալ իտէճէյիմիզ տուխանլերին պանտրօլ ըէսիկտէն մուաֆիյէթինէ տայիր իսթիյաղ տախի թահսիլի տիմիզ օլտուղունտան, Էվրօբատա պուլունան թիպիպլէրիմիզին պու ճիհէթլէ եիւզտէ եէրմի ֆայտէմլինա օլաճաղլարընը իլավմ վէ իլան էյլէրիզ։

ՏԻՄԻՐԳԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԷՎՐԱԳ

Խազինէ Էվրագ նամ թիւրքճէ բիսալէնին 17ճի ճիւղի տախի պուտէֆա նէշր օլունմուշ վէ միւնտէրիճաթը պէրվէճհրաթի պուլունմուշ տիր։

Ամբ	Լոտի
Մալիյէ լայէհասը—տպագ.	Սուպհի բաչա.
Թէվֆիտ—Մանչուռ.	Էքրէմ պէյ.
Միւնաճաթ—Մանչուռ.	Ապտիւլ Հագ Համիտ պէյ.
Լօմբրը Ինսանի—թէրճիմէ.	Խալիլ Քէմալ պէյ.

Նիւսխէսի 2 ղրշ. տը։

Ապօնէ օլմագ իսթէէնէ զէվաթ Օգճուլար պաշընտա գրատթիա. նէ միւտիրի Սարաֆիմ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իյլէէճէքլէր տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐԱՍԸ

Լօնդրա, 29 հոկտ.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	99-9/16
Օսմ. էհսամը աչըլըը	14-1/4
» » դաբանը	13-3/4
Իսթիդրաղ 65	17-1/4
» 69	16-1/4
» 71	72-
» 72	28-
» 75	15-3/4
Օսմանը պանդասը	18
Մըսրը տույուն. մութա գրտ	74-3/4
» իսթիդրաղը	90-1/8
Բուսիա իսթիդրաղը	94-1/4
Գամպիո Բորիզ 9 այ վատ	-

Փարիզ, 29 Հոկտ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	84-40
» » 5 գրօնուզ	116-45
Օսմ էհսանը աչըլըը	14-55
» » դաբանը	14-65
Իսթիդրաղ 65 Ֆր.	87-
» 69	-
» 73	77-
Մըսրը ֆօնս. մութա գրտ	375-75
Գրէսի Լիոնէ	855-
Օսմանը պանդասը	700-
Բուսիայի չըմէնտրֆէրի	47-50
Ֆինլիա էհսանը	88 50
Գամպիո Լօնդրա 3 այ վատ	25-22

Վիէննա, 29 Հոկտ.

Ռէնթ Ֆիորին	-
Բուսիայի չըմէնտրֆէրի	22-20

ԳԱԶԷԹԱՅԻ ԳԻՆԸ

Էհսմ ում. տուն՝ 72 գրտ.	16 17
Պու սապտան տպըլը	15-22
Իսթիգ. 63 (Մութ) 6 %. Ֆ.	28-
» 65 » 6 %. Ֆ.	81-
» 69 (Ռիսմար) 6	77-50
» 72 (Գօնտիւ Թրէզոր)	27-
» 73 6 %. Ֆ.	75-
Բուսիայի չըմէնտրֆէր 3	45-50
Ագէ Ֆայրզի »	09-
Բրքոր » Ղրշ	-
Հավալէտիզ »	37 20

ՎԱՆԳԱ ԱԳՈՒՈՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	6-30
Սամսոլ պանդասը	11-50
ՍոֆԹէթ ժէնէրալ	5 05
Թրամվայ	3-90

ԱԳՈՒԷԼԵՐԻՆ ԳԻՆԱԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշառն	Ղրշ. Փ.
Գէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	107-18
Մէթալիք »	203-20
Պէյնիք »	207-20
Այթիսզ »	12-20
Պանքը »	620-
Գայմէ »	940-
Ինկիլիզ լիրասը	109-14
Ֆրանսըզ ալթունու	87- 6
Փոչ	89-22
Գրիմից ալթունու	51-05
Գարպոն գայմէսի	3-59

ԹԷՐԱՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ԿԱԶԷԹԱՍԸ ԻՍԹԱՆԲԷԼԻ

Ն.=8 ՍԹԱՄՊՈԼ ԳԱԳԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ ԷՍՔԻ ՊԱԳԸ ԶԱԳԹԻՑԷ ՍՕԳԱՂԸ ՔԷՕՇԷՍԻՆՏԷ Ն.=8

Կաղէթի մէզքիւր խտարէխանէսինտէ դայէթ ԹԷՄԻԶ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՑԱԼԷ վէ Էրմենէ, Թէրբէճ, Ֆրանսըզճա, Բոսֆոռ, վէ Իթալէանճա լիսանլարընա աթիտէքի էվրագը մուխթէլիֆ Թէրթիպ ու թապ օլունուր։ Բրօկրամ, էլանլր, պէլէն, ճենալ էլանը, բէոալ, Նէղամոռ (կանոնագիր) վէ դայրիհիւմ։

Իրիմբ. — Թաշրատան սրբարըշ օլունան իլլէրին պէտէլի նրսֆէն բէչին ախզ օլունուր։

Իրկու խտարէխանէտէ բէք էհվէն ֆիյաթլէ Թիւթիւն բաքէթլերի վէ իլանաթը սահրէ տախի թապ օլունուպ, էկեր պու կիպի բաքէթլեր իկի սայիր իլանլար թապ իթտիրէնլեր, քէնտիլերինէ մախսուս օլան իլանլարընը այրընա կազէթամըզա տախի տէրճ ըթտիրմէք իսթէրլեր իսէ, իլանաթը սարէրէնին իւճբէթը մուգանէնէսինտէն բէք տուն վէ ուճուզ ֆիյաթլա տէրճ օլունաճագ, վէ էյէր պաթրըտըգլարը բաքէթլեր եահսոս իլանլար գեվգ էլ տտէ քիւլլիյէթ իւզրէ օլուր իսէ, պունլարընը իլանլարը կազէթամըզա մէճճանէն տէ նէյր իսիլէճէք տիր։